TRÊS MEDIDAS, TRÊS SOLUÇÕES

Em reunião ministerial realizada sexta-feira p.p. foram tomadas três importantes medidas que conduzirão a soluções, também importantes, ou seja: fabricação de medicamentos à baixo custo, combate aos tóxicos e diretrizes para o ensino de 1.o e 2.o graus.

A Central de Medicamentos, (CEME), destina-se ao fornecimento de remédios a prêços acessíveis. O decreto sôbre os tóxicos estabelece hospitalização aos viciados e rigorosa punição aos traficantes. A reforma do ensino estabelece currículo comum no País com matrícula obrigatória dos 7 a 14 anos.

Todos os Ministros de Estado compareceram à reunião, inclusive, o Vice-Presidente, chefes das Casas Civil e Militar.

Antes de cada assunto, a ser abordado o Presidente Garrastazu Médici usou da palavra fazendo considerações.

MEDICAMENTOS

"Não poderíamos ficar indiferentes, disse o presidente Médici, a êsse espetáculo triste e, por vezes alarmante. Uma administração, inspirada nos princípios da justiça social, tem de preocupar-se com o fornecimento de todos os meios, que suplementem o ganho de cada um. O remédio ao alcance da bolsa do povo é um dêsses meios, e dos mais importantes". Ressaltou o chefe do governo que a Central de Medicamentos não será, um órgão de competição com a indústria e comércio especializado, pois se destina tão sòmente a promover e organizar o fornecimento de remédios àqueles que, por suas condições econômicas, não puderem adquiri-los aos preços vigentes.

A seguir o ministro da Saúde, sr. Rocha Lagoa fez a leitura do decreto que institui a Central de Medicamentos, cujo ponto básico é o fornecimento por preços acessíveis de medicamentos de uso humano àqueles que não possuam condições para adquiri-lo.

A Central de Medicamentos (CEME) funcionará como órgão de deliberação coletiva diretamente ligada a Presidência da República.

ENTORPECENTES

Em sua mensagem ao Congresso Nacional, na qual dispõe sôbre medidas preventivas e repressivas ao tráfico e uso de substâncias entorpecentes ou que determinem dependência física ou psíquica, o presidente Médici assinalou que o tráfico de drogas efetuado por delinquentes de alta periculosidade, que se compõem em organizações internacionais mercadejando tóxicos em detrimento da saúde do povo. O uso de entorpecentes e de substâncias, que determinam dependência física e psíquica assume o caráter de flagelo de nossos tempos, atingindo tôdas as nações, assinala o chefe do govêrno em sua mensagem, acrescentando que os entorpecentes geram neuroses, estimulam a criminalidade, desagregam a família corrompem os costumes, provocam perversões e põem em risco a segurança nacional.

Os maiores de 18 e menores de 21 anos, imputáveis ou semi-imputáveis, serão obrigatòriamente internados em estabelecimento hospitalar, até sua cura. Os menores de 18 anos, infratores viciados, a critério dos juízes de menores, estarão também sujeitos à internação.

REFORMA DO ENSINO

Na mensagem que submete ao Congresso Nacional projeto de lei fixando diretrizes e bases para o ensino de 1.o e 2.o graus, disse o presidente Médici, em suas palavras iniciais a respeito do assunto, que "não se arrogam os governos revolucionários o merecimento de haverem com exclusividade, empenhado na batalha da educação, pois que esta se desenvolve, desde longo tempo, com o inestimável concurso da iniciativa particular, em todos os quadrantes do país. Reivindicam para si, entretanto, os governos revolucionários o haverem atribuido à educação, dentro dos empreendimentos nacionais o grau de prioridade exigido pelo interêsse público".

Disse ainda o chefe do govêrno que o projeto ajusta a nossa organização escolar às condições sociais da época e às peculiaridades do país, alarga, pela distenção do ensino primário, a faixa da educação obrigatória, prevê quanto a preparação para o trabalho e modela o sistema educacional, no 1.o e 2.o graus, de maneira a permitir a sua constante atualização e reforma".

CURRICULO COMUM

Segundo os preceitos estabelecidos no projeto de lei, o ensino de 1.o e 2.o graus tem por objetivo geral proporcionar ao educando a formação necessária ao desenvolvimento de suas potencialidades como elemento de auto-realização, qualificação para o trabalho e preparo para o exercício consciente da cidadania. Será ministrado em estabelecimentos criados ou reestruturados sob critérios de racionalização que assegurem a plena utilização dos seus recursos materiais e humanos, sem duplicação de meios para fins identicos ou equivalentes.

Os currículos do ensino do 1.o e 2.o graus terão um conteúdo comum, obrigatório em âmbito nacional e um conteúdo diversificado para atender, conforme as necessidades a possibilidade concreta, às peculiaridades locais, aos planos dos estabelecimentos e às diferenças individuais dos alunos.

EDUCAÇÃO MORAL

O projeto de lei, em seu artigo 6.o fixa a obrigatoriedade de inclusão de educação moral e cívica, educação física, educação artística e programas de saúde nos currículos plenos dos estabelecimentos de 1.o e 2.o graus. **Quanto ao ensino religioso será** este de matrícula facultativa, constituirá disciplina e ser cumprida **em horários normais.**

O ano e o semestre letivos regulares, independentemente do ano civil, terão no mínimo 180 e 90 dias de trabalhos escolar efetivo, respectivamente, não incluindo o tempo reservado a provas finais caso estas sejam previstas.

OITO ANOS

Prescreve o projeto de lei, no artigo 17, que o ensino de 1.o grau terá a duração de oito anos e compreenderá anualmente, pelo menos 720 horas de atividades. Para o ingresso no ensino de 1.o grau, deverá o aluno ter a idade de sete anos, que poderá ser reduzida conforme disponham as regras de cada sistema. O ensino de 1.o grau será obrigatório no período etário dos 7 aos 14 anos. Quanto ao ensino de 2.o grau será exigida, preliminarmente, a conclusão do ensino de 1.o grau ou de estudos equivalentes. Terá três ou quatro séries conforme o previsto para cada habilitação, compreendendo pelo menos 2.200 ou 2.900 horas de trabalho escolar efetivo, respectivamente.

Prevê o projeto o caso de adolescentes adultos que não tenham seguido, ou concluido, na idade própria, a escolarização regular de 1.o ou 2.o graus. Nesse caso serão porporcionadas oportunidades para suprir essa deficiência, mediante cursos e exames supletivos organizados de acôrdo com as normas fixadas, nos vários sistemas, pelos respectivos conselhos de educação.

Poloneses fogem para a Itália

GORIZIA, **Itália** — Cinco famílias polonesas num total de 28 pessoas, fugiram na sexta-feira à noite para o Ocidente cruzando a pé a fronteira entre a Iugoslávia e a Itália. O grupo de refugiados o mais numeroso que chega à Itália desde 1955, aproveitou uma viagem de férias para atravessar a cortina de ferro.

Os refugiados, cujas idades variam entre dois e 61 anos, conseguiram visto turístico para a viagem à Iugoslávia, e seguiram de trem de Lodz até Zagreb, a 176 km da fronteira italiana. Em seguida, de acôrdo com a polícia de Gorizia, foram trazidos até à fronteira por um grupo clandestino que ajuda europeus orientais a fugirem para o Ocidente.

ROMENOS TAMBÉM

O mesmo grupo clandestino, segundo a polícia ajudou outros 14 poloneses e chegarem a Gorizia no início do mês. Por esta localidade fronteiriça já passaram mais de 2 mil europeus do Leste buscando refúgio na Italia desde 1960.

As autoridades disseram que os 28 refugiados foram internados num campo adequado nos arredores de Trieste enquanto é examinado o pedido de asilo. Também na sexta-feira, oito romenos integrantes de um grupo de 35 turistas em viagem pela Itália pediram asilo numa delegacia de Milão.

LIVROS À VENDA

A Gráfica Vicentina Ltda. está credenciada a vender e tem à disposição dos interessados os seguintes livros:

O Fascínio por Cristo	Cr$ 1,50
O Sangue da Paz	Cr$ 2,00
Paixão de Um Padre	Cr$ 3,50
Os Jovens Escrevem Assim	Cr$ 5,00
O Diário da Morte	Cr$ 1,50
Cantemos ao Senhor (em polonês)	Cr$ 2,50
KALENDARZ LUDU (em polonês)	Cr$ 10,00
ANAIS da Comunidade Bras.-Pol.	Cr$ 20,00
ENAMORADOS	Cr$ 3,50
O Jovem e o Casamento	Cr$ 3,50
És Jovem	Cr$ 4,00
Lágrimas	Cr$ 6,00
Juventude e Sexo	Cr$ 3,50
Deus Está Morrendo	Cr$ 3,00
Sonhos Complexos e Personalidade	Cr$ 15,00
Moral para Gente Evoluída	Cr$ 5,00

GRÁFICA VICENTINA LTDA. — Alamêda Cabral, 846 — C.P. 155 — Curitiba — Paraná

PEDIDOS pelo reembôlso postal.

LEIGOS NA LINHA DA UNIDADE

Tendo como coordenador, o sr. Arthur Miranda Ramos, de Paranaguá, e, como secretário, o sr. Wilson Carlos Kuhn, realizou-se, na semana passada, em Curitiba, o Encontro dos Leigos católicos.

Estiveram presentes 25 leigos representando oito dioceses do Parana. O encontro tinha por finalidade o trabalho apostólico dos leigos na Igreja do Paraná dentro do Plano da Pastoral de conjunto.

FALA DE D. JOSÉ

Abrindo o conclave, D. José Gonçalves, seguindo a linha renovadora emanada dos Documentos do Concílio Vaticano II e orientações da CNBB, "o leigo, realizando sua vocação apostólica, coloca-se, no trabalho em linha de unidade, integrando-se intimamente com a hierarquia, torna-o mais eficiente e vigoroso", acentuou o Bispo Auxiliar de Curitiba.

FUZIL NÃO BASTA

"Não basta colocar um moderníssimo fuzil nas mãos do pracinha; é preciso adestrá-lo no seu uso. É insuficiente ter petróleo no subsolo brasileiro e insistir que êle é nosso: faz se necessário explorá-lo" — frisou o cônego Albano. "Igualmente, não basta colocar o Plano de Pastoral de Conjunto nas mãos dos leigos: requer adestrá-los em seu manejo. Ele pode ser uma mina, mas temos que estar tècnicamente aptos para explorá-la".

O sub-secretário do Regional afirmou, que "a essência e o objetivo da Igreja são a comunhão". E êste é o objetivo geral, a grande diretriz do Plano: comunhão, comunicação. Para não se perder em generalidades, o objetivo é ramificado em seis outros objetivos específicos, ou as seis diretrizes, as seis linhas do Plano de Pastoral de Conjunto, que são os seguintes: unidade visível, ação missionária, ação catequética, ação litúrgica, ação ecumênica e promoção humana.

Como instrumento de atuação, o Plano de Pastoral se vale de um instrumento de trabalho, uma maneira de chegar à realidade, um processo que possibilita um levantamento completo, estatístico. O órgão coordenador é encarregado de aplicar o levantamento no âmbito de sua jurisdição.

Para cada uma das linhas do Plano, são elaboradas quatro séries de perguntas, que dêem uma descrição completa dos quatro pontos seguintes: situação, obstáculos, dificuldades ou necessidades; sugestões, que fazer? A partir da realidade conhecida, é elaborada a mensagem, a ação da Igreja, e, em segundo lugar, é feito o planejamento das atividades e tarefas, com suas atribuições.

Normas para Julgamento de Matrimônio

Já abordamos, na semana passada, o assunto sôbre o documento pontifício que rege os processos matrimoniais. Hoje, prosseguimos, focalizando as causas que podem declarar o casamento nulo. Julgamos importante, esclarecendo os leitores sôbre a questão apresentando também trechos do **Motu Próprio.**

Entre as causas de declaração de nulidade do casamento reconhecidas pela Igreja estão a consangüinidade próxima, a impotência, a não consumação do casamento, a falta de consentimento e o acôrdo prévio de não ter descendência. Para tratar dêstes casos, foi que a Santa Sé divulgou uma Carta Apostólica, sob a forma de **Motu Proprio**, em que se estabeleceem algumas normas para uma mais rápida resolução dos processos matrimoniais.

Eis alguns trechos do Documento:

"As causas matrimoniais foram sempre tratadas com cuidado particular pela Igreja, a qual se esforça por defender, por meio delas, a santidade e a autêntica natureza do vínculo sagrado do matrimônio".

"Dado que no nosso tempo o número destas causas cada dia se torna maior, a Igreja não pode deixar de ocupar-se solicitamente de tal matéria"... Mas, ao mesmo tempo, ela deseja evitar, mediante o estabelecimento de normas oportunas, que o prolongarem-se demasiado os juízos matrimoniais torne mais gravosa ainda a situação espiritual de muitos dos seus filhos"... "Assim, enquanto se espera por uma reforma mais completa do processo matrimonial, pareceu-nos oportuno dar algumas normas sôbre a constituição dos tribunais eclesiásticos e sôbre o procedimento judicial, com as quais se possa tornar mais rápido o mesmo processo matrimonial".

Do Foro Competente — "As causas matrimoniais dos batizados são, por direito próprio, da competência do juiz eclesiástico".

Dos Tribunais — "Se no tribunal diocesano, ou mesmo no tribunal regional onde êste esteja erigido, não puder ser formado um colégio de três juízes clérigos, a Conferência Episcopal goza da faculdade de permitir, pelo que se refere ao primeiro e ao segundo grau, a constituição de um colégio composto por dois clérigos e por um leigo varão". "A mesma Conferência Episcopal pode confiar as causas de nulidade de matrimônio a um só clérigo, como juiz único".

Das Apelações — "O defensor do vínculo, dentro do tempo legitimo a contar da primeira sentença que declara a nulidade do matrimônio, está obrigado a apelar para o tribunal superior; e, mostrando-se êle negligente em cumprir êste dever, seja obrigado pela autoridade do presidente ou do juiz único a fazê-lo".

Regras para casos excepcionais — "Se de um documento certo e autêntico, que não esteja sujeito a contradição ou exceção alguma, constar da existência de impedimentos dirimentes e, ao mesmo tempo e com igual certeza, fôr patente que não foi dada a dispensa de tais impedimentos, nêstes casos, omitidas as solenidades já indicadas, poderá o ordinário, citadas as partes e intervindo o defensor do vínculo, declarar a nulidade do matrimônio"... "Igualmente, sob as mesmas cláusulas e o mesmo modo indicado acima, o ordinário do lugar poderá declarar a nulidade do matrimônio, também quando a causa tiver sido introduzida por defeito da forma canônica ou por defeito do mandato válido do procurador"...

Esporte em Revista

CAMPEONATO PARANAENSE: Paranavai - Atlético 3x1, Coritiba - Jandaia 5x1, Londrina - Grêmio 2x0, União - Pontagrossense 0x0, Coritiba - Paranavai 2x0, Atlético - Londrina 0x0, Ferroviário - União 1x1, Pontagrossense - Grêmio 1x1, Água Verde - Jandaia 3x0.

CAMPEONATO PAULISTA: Ponte Preta - Paulista 1x1, Portuguesa - Ferroviária 1x1, Cornthians - Botafogo 1x1, Juventus - São Bento 2x0, São Paulo - Palmeiras 1x0. O São Paulo sagrou-se bicampeão.

CAMPEONATO CARIOCA: Bangú - Vasco 4x0, Olaria - Bonsucesso 1x0, Flamengo - Olaria 1x0, Fluminense - Botafogo 1x0. Com êste resultado Fluminense ganhou o título de campeão.

CAMPEONATO MINEIRO: O Atlético de Belo Horizonte venceu o Cruzeiro por um a zero, dando o título de campeão de Minas para a América.

NUM JOGO AMISTOSO disputado em Toronto (Canadá), o Santos derrotou o quadro italiano de Bolonia por 2 a 1. Outro jogo entre as mesmas equipes será disputado em Montreal.

NO TORNEIO INTERNACIONAL "Governador de São Paulo" — a Jugoslávia, campeã mundial em basquete masculino, venceu a Argentina por 84 a 70.

REV.PE.JOSÉ WOJNAR
A-C. C.BYSTRONSKI
DOM FELICIANO - RGS.

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1930 ROKU

"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMÉR. LATINA — FUNDADO EM 1930

KURYTYBA — 7 lipca (julho) — 1971 — Nr 3225 — (27/71)

PAWILON DLA PIELGRZYMÓW W WATYKANIE

W tych dniach Papież Paweł VI inaugurował nowy wielki pawilon przeznaczony dla pielgrzymów pragnących uzyskać zespołową audiencję Ojca św. Dotąd przyjęcia pielgrzymów dokonywał Papież w bazylice św. Piotra. Nie było to praktyczne ani zbytnio budujące, gdy pielgrzymi witali Głowę Kościoła rzęsistymi oklaskami a nieraz i gromkimi okrzykami.

By uniknąć tych wszystkich niedogodności, Paweł VI polecił był architektowi włoskiemu Pierlugowi Nervi budowę wielkiego pawilonu przeznaczonego dla przyjęcia pielgrzymów oraz dla celów kulturalnych. W pawilonie tym mieszczącym 6.500 osób siedzących i 2 tysiące stojących, mogą się odbywać koncerty, przedstawienia teatralne różne akademie it.

Nowy pawilon nazwany "pałacem" lub "teatrem wiary" i leżący obok bazyliki św. Piotra, odznacza się wielką prostotą a zarazem klasycznym stylem architektonicznym. Wspaniałe witraże polichromiczne nadają pawilonowi charakter religijny. Wnętrze jego ma wygląd majestatyczny i pomimo swej bliskości z bazyliką św. Piotra — nie stanowi nic rażącego jeśli chodzi o ogólny widok na zabudowania watykańskie.

Ojciec św. odpowiadając krytykom w prasie włoskiej, dlaczego wydano na budowę aż 6 bilionów lirów, podkreślił że należało dać tysiącom pielgrzymów z całego świata odpowiedni lokal na audiencje, by czuli się swobodniejsi, nieskrępowani utrzymaniem milczenia i powagi jakich należało przestrzegać w bazylice.

Praktycznym i przekonywującym argumentem Ojca św. było oświadczenie, że Watykan sprzeda wielki gmach w centrum Rzymu, a pieniądze z tej sprzedaży obróci na budowę dzielnicy dla najbiedniejszych mieszkańców wiecznego miasta. Prócz tego Paweł VI wzmoże akcję Międzynarodowego Caritasu na rzecz ofiar różnych katastrofalnych wydarzeń na świecie.

Gubernatorzy w dyrektoriach ARENY

Mieszana komisja Kongresu przyjęła i zatwierdziła poprawkę projektu o reformie organicznego prawa dla partii politycznych. Poprawka ta mówi o udziale gubernatorów i prefektów w regionalnych dyrektoriach partii ARENY. Przeszłość wykazała jak wielką stratę poniosła ARENA w tych stanach w których gubernatorzy żyli i działali poza nawiasem dyrektoriów partii.

W tych wypadkach prefekci, ławnicy czy członkowie ARENY przyjmowani byli na audiencji danego gubernatora jako zwykli obywatele, a nie jako członkowie tej samej orientacji politycznej. By uniknąć w przyszłości rozłamu między rządem a dyrektoriem miejscowej partii, naczelne kierownictwo ARENY, po rozmowie z p. Prezydentem, postanowiło zapewnić szefowi stanu większość absolutną w partyjnej komisji regionalnej. Schemat powyższy ma się zaprowadzić w 21 stanach Kraju.

Od akcji administracyjnej i od kierownictwa politycznego wszystkich stanów zależeć będzie droga którą pójdzie cały Kraj. Z początkiem przyszłego roku rozpocznie się nowy proces wyborczy z okazji generalnych wyborów municypalnych w całej Brazylii, czyli wybór prefektów i ławników Rad Miejskich. Natomiast w 1973 roku odbędą się wybory na nowego prezydenta państwa.

Dopiero na 1974 r. przewidziany jest wybór gubernatorów poprzez powszechne głosowanie. Nie trzeba nadmieniać, że udział gubernatorów i prefektów w dyrektoriach ARENY jest solą w oku opozycyjnej partii MDB, która twierdzi, że udział ten odbierze opozycji szanse na wybór swych kandydatów. Opozycja pociesza się tym, że nie wszyscy gubernatorzy czy prefekci zapewnią sobie sympatię wyborców.

W KALEJDOSKOPIE

RIO — W ciągu najbliższych 5 lat zakończone zostaną prace nad topograficzną mapą całej Brazylii. Dotąd zrobiono już mapy z 20% terytorium Kraju, a 30% znajduje się już w stadium wypracowania. Całość atlasu Brazylii obejmie 3 tysiące szczegółowych map geograficznych.

SAN FRANCISCO — Grupa uczonych z Kalifornii wykryła syntetyczne składniki hormonu LH-RH, dzięki czemu będzie możliwe aplikować środki usuwające niepłodność kobiet jak również kontrolować poczęcie płodu ludzkiego bez ujemnych skutków dla zdrowia matki.

RIO — W bieżącym miesiącu rozpoczną się wstępne prace nad budową lotniska dla naddźwiękowców w pobliżu obecnego lotniska rioskiego w Galeão. Przedsiębiorstwo budowlane "Norberto Odebrecht" wykończyć ma prace w ciągu 28 miesięcy za sumę 137 mln. kruzeirów.

WASZYNGTON — Komisja senacka USA zatwierdziła plan zawieszenia tzw. mostu powietrznego między Stanami Zjednoczonymi a Kubą. Rocznie rząd Nixona wydawał 5 mln. dolarów na uchodźców przywożonych samolotami z Kuby do USA. Dotąd przybyło do USA 240 tysięcy Kubańczyków.

NOWY YORK — Ze źródeł amerykańskich podają, że obecnie istnieje 88 partii komunistycznych do których należy 46,7 milionów członków. Przy końcu ub. roku komuniści z 23 państw byli podzieleni na dwie grupy wyznające ideologię sowiecką i chińską.

BELO HORIZONTE — Stan wody na rzece São Francisco, przepływającej przez kilka stanów jest tak niski na skutek suszy, że ustał całkowicie wszelki ruch statków i barek. Elektrownia wodna w Três Marias może przestać działać ze względu na bardzo niski poziom wody.

WASZYNGTON — Stany Zjednoczone mają 12 tysięcy różnych taktycznych broni atomowych w swych licznych bazach wojskowych rozrzuconych po Europie i Azji. Siła wybuchu każdej z tych broni jest 50 razy większa od bomby zrzuconej nad Hiroshimą w Japonii.

OURO PRETO — (Minas Gerais) — V Festiwal Muzyki odbył się w sławnym z architektury mieście Ouro Preto z okazji 272 rocznicy jego założenia. W Festiwalu wzięły udział zespoły chóralne z NRF, USA i Argentyny.

WARSZAWA — W rafinerii nafty w Czechowicach wybuchł pożar w 4 depozytach. Na skutek wybuchu benzyny i ognia który rozszedł się szeroko, zginęło 33 osób, a wiele osób odniosło ciężkie rany.

LA VALETTA — Nowy premier Malty Dominik Mintoff, socjalista z przekonań, zabronił VI flocie USA zawijać do tego portu. Na znak protestu, ambasador USA opuścił Maltę. Z drugiej strony Kremlin ofiarował Malcie swe "usługi".

BELO HORIZONTE — Miasto Barbacenas z Minas wyśle do Niemiec Federalnych (Frankfurt nad Menem), 330 tysięcy krzaków róż, wartości 3,5 miliona kruzeirów. Rady miejskie kilku państw europejskich zamierzają zrobić podobne zamówienia.

BOSTON — Profesor z Instytutu Technologicznego w Bostonie — Daniel Ellsberg wyznał przed sądem federalnym, że właśnie on wydał redakcji "N. Y. Times" tajne dokumenty o wojnie w Wietnamie. Ellsbergowi grozi kara 12 lat więzienia.

BRASILIA — Rządowa kompania naftowa Petrobrás zamierza eksploatować ropę naftową z Ekwadoru, rywalizując z kompaniami amerykańskimi "Gulf" i "Texaco" i posługując się barkami które wykorzystałyby wody rzeki Napo idącej w kierunku Amazonki. Przestrzeń 2.887 km między Ekwadorem a Manaus możnaby przebyć przy pomocy drogi kołowej, kolei żelaznej oraz żeglugi rzecznej.

NOWY JORK — W nowojorskim teatrze miejskim rozpoczął się 2-miesięczny Festiwal Szekspirowski z wystawieniem 3 najsławniejszych sztuk scenicznych znakomitego dramaturga angielskiego Szekspira. Festiwal ten potrwa 2 miesiące.

WASZYNGTON — Najwyższy Trybunał Federalny USA 6 głosami przeciw 3 wydał wyrok uniewinniający redakcje dzienników "N. Y. Times" i "Washington Post" od oskarżenia, twierdząc, że publikacja dokumentów należących do tajnego archiwum Pentagonu — nie naruszyła bezpieczeństwa państwa.

RIO — Do końca br. Brazylia ma eksportować za granicę około 140 tys. ton mięsa wołowego, głównie do Anglii, Francji, Włoch i Szwajcarii. Równocześnie na całym terytorium Kraju przeprowadza się kampanię przeciw pryszczycy u bydła, by zwiększyć jeszcze więcej eksport mięsa.

WATYKAN — Ojciec św. Paweł VI obchodził w tych dniach 8 rocznicę objęcia Pontyfikatu. Z tej racji kilkanaście tysięcy wiernych złożyło życzenia Papieżowi w nowozbudowanej sali dla zespołowej audiencji.

Tragiczny powrót astronautów ZSRR

Dnia 30 czerwca, po 23-dniowym pobycie w kosmosie na pojeździe przestrzennym "Sojuz 11", nastąpił tragiczny powrót astronautów sowieckich. Tragiczny, ponieważ z nieświadomych dotąd przyczyn nastąpił ich niespodziewany zgon na kilka chwil przed lądowaniem na ziemi. Gdy otwarto pojazd przestrzenny "Sojuz 11" — znaleziono astronautów bez życia.

Istnieje kilka hipotez na temat przyczyn ich zgonu; m. in., że astronauci sowiecy zginęli uduszeni na skutek jakiejś substancji trującej, która się przedostała do wnętrza kabiny; innym powodem mógł być straszliwy gorąc wywołany tarciem pojazdu o atmosferę, lub też wielkie osłabienie organizmu spowodowane zbyt długim przebywaniem w kosmosie pozbawionym prawa ciężkości.

Kilku uczonych angielskich, jak John Shillingforth, Bernard Lovell i Joop Honing przypuszczają, że nagły zgon astronautów sowieckich nastąpił na skutek komplikacji w systemie krwionośnym. Wiadomo bowiem, że u astronautów podczas lotu krew koncentruje się w ramionach i nogach, a serce pracuje słabiej i w rytmie wolniejszym. Nie należy także odrzucać możliwości defektu w systemie regulującym dopływ tlenu.

Z pewnością upłynie sporo czasu, zanim uczeni wykryją ostateczną przyczynę nagłego zgonu astronautów sowieckich. Faktem jest, że tragiczny zgon Dobrowolskyego, Wołkowa i Paczajewa okrył żałobą cały świat, a telegramy kondolencyjne nadeszły do Moskwy ze wszystkich stron globu ziemskiego.

Prasa zachodnia przypomina, że bohaterowie przestrzeni podczas swych lotów zawsze wystawieni są na niebezpieczeństwo utraty życia z wielu przyczyn, z których nie wszystkie są dostatecznie znane. Dlatego każdy lot — to wielkie ryzyko.

Według orzeczenia uczonych sowieckich, kosmonauci Dobrowolsky, Wołkow i Paczajew, stracili życie na skutek braku tlenu w kabinie "Sojusz 11". Nie podano jeszcze przyczyn tego defektu.

Nowa superpotencja na widowni

Na niedawnej konferencji jaka się odbyła w Luksemburgu przypuszczone zostały do Wspólnego Rynku Europy W. Brytania, Irlandia, Dania i Norwegia. Fakt ten przejdzie do historii jako powstanie trzeciej superpotencji na świecie. Pierwszą są Stany Zjednoczone, drugą — Związek Sowiecki, a obecnie Wspólny Rynek Europejski.

Wejście Anglii do tego organizmu międzynarodowego zawdzięczać należy nowemu premierowi angielskiemu — Edward Heath. Pracował on nad tym już od 1963 roku. Poniósł kilka porażek, gdyż ówczesny prezydent Francji de Gaulle ustawicznie sprzeciwiał się wstąpieniu Anglii do powyższej organizacji. Jednak dzięki niezmordowanej energii i wytrwałości obecnego premiera — wejście Anglii do Wspólnego Rynku stało się faktem dokonanym.

Nie od rzeczy będzie przypomnieć, że Wielka Brytania dobrowolnie zrezygnowała z licznych kolonii zamorskich utrzymując z nimi jedynie węzły przyjaźni i stosunki handlowe. Po tym ważnym kroku Wielka Brytania utrzymywała nadal swą tradycjonalną politykę — nie mieszania się zbytniego w sprawy Europy, od której oddzielał ją kanał La Manche, choć równocześnie chciała być językiem i wagi w problemach ogólnoeuropejskich.

Co skłoniło Wielką Brytanie do wstąpienia do Wspólnego Rynku Europejskiego to jego wzrost ekonomiczny i społeczny. Ta Mała Europa liczy już 170 milionów mieszkańców, a jej dochody dochodzą do kilkadziesiąt miliardów dolarów. Ogólny dobrobyt panujący w państwach należących do tego bloku ekonomicznego ma stanowić najsilniejszą tamę przeciw ekspansji ZSRR i komunizmu. Ta integracja Małej Europy ma objąć w najbliższej przyszłości także sprawy polityczne i wojskowe. Tym oto sposobem pojawiła się 3 superpotencja w Europie.

CASTRO ALVES w 100 rocznicę zgonu

Dnia 6 lipca przypadła 100 rocznica zgonu największego poety brazylijskiego — Antônio de Castro Alves. Urodził się on 14 marca 1847 roku w Cabaceras w Bahia, syn lekarza i prof. Fakultetu Medycyny w Salvador — Antônio José Alves. Licząc 12 lat stracił matkę Clelia Brasilia da Silva, którą kochał nad życie.

Szkołę podstawową ukończył w Colégio Sebrão w Salvador, gimnazjum zaś w Ginásio Baiano, założonym przez prof. Abilio de Cesar Borges. Profesorem filologii młodziutkiego Antônio de Castro Alves był Carneiro Ribeiro, który scharakteryzował swego ucznia jako młodzieńca inteligentnego, cichego i bardzo miego.

W 1862 roku Antônio wyjechał ze swym starszym bratem na studia prawne do Recife. Tutaj licząc zaledwie 17 lat, daje się poznać jako doskonały poeta, pisując często na łamach tygodnika "O Futuro", którego był założycielem razem z Maciel Pinheiro, Aristides Milton i Alves de Carvalhal.

Gdy wybuchła wojna z Paragwajem w 1865 roku Antônio Castro brał udział w manifestacjach patriotycznych na placach w Salvador, wygłaszając płomienne wiersze do wielotysięcznych tłumów.

W swej sztuce poetyckiej zwycięsko rywalizował z innym poetą owych czasów, mianowicie z Tobias Barreto.

Podczas pobytu w Rio (1868 rok) Castro poznaje świetnego powieściopisarza — José de Alencar, oraz pisarza Machado de Assis. W São Paulo zaś nawiązuje przyjaźń z takimi sławami jak Ruy Barbosa, Joaquim Nabuco i José Bonifácio (młodszy) i bierze czynny udział w ruchu republikańskim u boku tych znamienitych działaczy politycznych.

Wspaniale zarysowującą się karierę poetycką Castra przerywa tragiczny wypadek. W czasie polowania rani sobie postrzałem nogę, którą musiano amputować. W dodatku na skutek silnego przeziębienia wywiązuje się choroba płuc, która kładzie kres jego młodemu życiu. Zmarł w Salvador 6 lipca 1871 roku, licząc zaledwie 24 lat.

KARTKA Z USA

Panorama «Golgota» Jana Styki w Los Angeles

Na wzgórzach dzielnicy Los Angeles Glendale wznosi się okazały budynek. Mieści się on na terenie Mount Forest Lawn. W tym specjalnie wzniesionym budynku znajduje się jedna z największych panoram świata o treści religijnej. Jest to "Golgot" Jana Styki (The Crucifixion). Płótno tego obrazu jest olbrzymich rozmiarów, wynoszące 195 stóp długości i 45 stóp wysokości. Widok tego wielkiego dzieła którego dokonał Polak Jan Styka, przy udziale artystów malarzy: T. Popiela Z. Rozwadowskiego i J. Stanisławskiego robi olbrzymie wrażenie na zwiedzających.

W olbrzymiej sali w stylu teatru, w której mieści się panorama znajduje się kilkadziesiąt rzędów krzeseł. Stopniowo rozsuwa się kotara zasłaniająca obraz a światła kolorowych reflektorów padają na olbrzymie płaszczyzny płótna.

Z głośników wydobywa się głos informatora, który objaśnia poszczególne sceny panoramy. Powtarza się ciągle nazwisko Polaka Jana Styki oraz Ignacego Paderewskiego. Imię wielkiego naszego pianisty, którego portret znajduje się w budynku, wymienia się dlatego, że właśnie Paderewski był inicjatorem tego wielkiego przedsięwzięcia. Zanieczał on Styke do wykonania tego dzieła i sugerował tematykę. Przed podjęciem się wykonania panoramy, wyjechał artysta na miejsce ukrzyżowania Chrystusa. Tam w Ziemi świętej studiował całą historię męki i cierpień Jezusa.

Do Polski powrócił już z gotową koncepcją panoramy. W drodze do kraju zatrzymał się Styka w Watykanie i tam złożył wizytę papieżowi Leonowi XIII. Poinformował go o swoich zamiarach i olbrzymim przedsięwzięciu. Papież nie tylko zachęcił artystę do podjęcia się tego dzieła, ale pobłogosławił również palete mistrza malarskiego. Płótno do panoramy sprowadzono z Belgii a dla wykonania obrazu zbudowano specjalne wielopiętrowe rusztowanie.

Sama koncepcja panoramy, która dyskutował Styka z Ignacym Paderewskim, powstała pod wrażeniem panoramy racławickiej. Początkowo miało to być olbrzymie dzieło o tematyce ogólnoludzkiej. Taką myśl początkowo sugerował Paderewski nie precyzując szczegółów. Dopiero gdy wykrystalizowała się tematyka, wyjechał artysta malarz do Ziemi świętej i tam na miejscu koncepcja o charakterze ogólnoludzkim została ostatecznie ustalona. Panorama przedstawia całą scenę ukrzyżowania Chrystusa z wyraźnym przedstawieniem kilkunastu postaci wśród wojska i zwierząt. Wśród wzgórz, murów, skał i zieleni wznoszą się krzyże a wśród nich Chrystus w bieli.

W roku 1895 panorama "Golgota" została ukończona. Wystawiono ją najpierw we Lwowie w latach 1895 i 1896. Dalszym przeznaczeniem dla panoramy była Warszawa. W tym celu zbudowano specjalny gmach przy ulicy Karowej w kształcie rotundy. Koszt tego budynku wyniósł ponad 200.000 rubli.

Rotunda warszawska miała 42 metry wysokości. Wkrótce jednak dzieło Styki powędrowało na międzynarodową wystawę do Saint Louis nad Mississipi. Tam panorama została skonfiskowana przez rząd Stanów Zjednoczonych z powodu nieopłacenia cła przywozowego. Po sprzedaniu panoramy w drodze licytacji, przeleżała ona ponad dwadzieścia pięć lat w magazynie towarowym nabywcy. Dopiero w roku 1944 zainteresował się tym dziełem prezes zarządu cmentarza Mount Forest Lawn w Los Angeles dr Hubert Eaton. Wystawił on specjalny, wspaniały budynek, w którym usytuowano "Golgotę". Od 1 marca 1951 roku panorama Jana Styki znajduje się w Kalifornii i dostępna jest dla publiczności za minimalną opłatą, wynoszącą 25 centów za wstęp.

Dr Tadeusz Bielecki (USA)

Casa Pavão

Hipolita Dopieralskiego

Rua Mal. Floriano, 511

Curitiba — Paraná

Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

OKULARY

BIŻUTERIE

ZEGARKI

CARL R. RAEDER

Rua Riachuelo, 147

CURITIBA

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Towarzystwa Im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kurytybie, zawiadamia wszystkich członków, że dnia 18 lipca 1971 roku, odbędzie się półroczne walne zebranie sprawozdawczo-kasowe, o godzinie 14,00, w pierwszym wołaniu, zaś w drugim wołaniu o godzinie 15,00, bez względu na ilość członków. Na zebraniu będą omawiane bardzo ważne sprawy Towarzystwa.

Kuźnicki Feliks — Prezes
Mikrut Mieczysław — Sekretarz

Podsłuchane...

PROFESOROWIE Z ARAUKARII polskiego pochodzenia, jak np. pp. Marian Kawka, Waldomiro Grymski, Luis Modkowski i Edward Bocoń — z okazji ukończenia lekcji półrocznych w Gimnazjum Araukaryjskim — zafundowali sobie obiad w tamtejszej nowej restauracji. Na obiad ten zaprosili oni swoich dawnych profesorów ks. Dominika Wiśniewskiego, obecnie Wizytatora Księży Misjonarzy Prowincji Kurytybskiej, ks. Józefa Zająca oraz ks. Milton Machniewicza i ks. Jana Nowaka. Dwaj ostatni są kolegami szkolnymi wyżej wymienionych profesorów, ponieważ wszyscy oni studiowali swego czasu w gimnazjum misjonarskim. Po bardzo smacznym obiedzie przypominano sobie szkolne czasy zwłaszcza udział w doskonałej, małoseminaryjnej orkiestrze, która objechała wiele kolonii polonijnych, dobrą i zgraną drużynę futbolową bijącą na głowę wielu przeciwników itp. Omawiano również potrzebę zwołania zjazdu byłych uczniów gimnazjum misjonarzy, z których 80% poszło na dalsze studia, zdobywając pełne tytuły profesorów gimnazjalnych, nie mówiąc o innych zawodach.

EDVINO BOCHNIA, również były uczeń i wychowanek Księży Misjonarzy, (pochodzi z Serinhii), dzięki wykorzystanym zdolnościom i wyższym aspiracjom, doszedł do niepoślednej godności sędziego, wypełniając ten urząd w Engenheiro Beltrão. Ważnym na podkreślenie jest to, że większość młodzieży polskiego pochodzenia uczęszczającej do gimnazjów — zrozumiała wreszcie, że bez wyższych studiów nie ma co marzyć o jakiejś karierze w życiu.

FESTA ŚW. JANA W CONTENDZIE dała ponad 9 milionów kruzeirów (starych) dochodu, co stanowi rekord w parafiach podkurytybskich. Sekret takiego powodzenia leży nie tylko w ofiarności parafian z Contendy i Serinhii, lecz także w wielkim zmyśle administracyjnym i organizatorskim tamtejszego proboszcza ks. Bronisława Bauera CM. Nie od dzisiaj słynie on z nadzwyczajnego podejścia do ludzi. U ks. Bauera przebywa obecnie ks. Józef Kiełczewski, niedawny proboszcz Contendy, dziś już na wypoczynku i schorowany.

UWAGA! — Wszelką korespondencję: listy, czeki, Ordem de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać na: REDAÇÃO DO JORNAL LUD - Cx. P. 155 - Curitiba - Pr.

LUD

Alameda Cabral, 846
Caixa Postal, 155
Telefone: 22-1067
Curitiba - Paraná - Brasil

PROPRIEDADE DA CONGREGAÇÃO DA MISSÃO

Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski

Redatores: Pe. José Zając
Pe. Sigismundo Piotrowski

Gerente Administrativo: Pe. João Novak

Godziny przyjęć:
Od poniedziałku do piątku: od 7,30 do 12 i od 13,30 do 18.
W soboty: od 8 do 12.

UWAGA!

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1971

Pocztą zwykłą:

W Brazylii	Cr$ 20,00
W krajach północno i południowoamerykańskich	6 dolarów
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii	8 dolarów

Pocztą lotniczą:

W Brazylii	Cr$ 30,00
W krajach południowoamerykańskich	12 dolarów
W krajach północnoamerykańskich	16 dolarów
W krajach europejskich, itd.	22 dolarów

Cena egzemplarza w Kurytybie ..... Cr$ 0,50
Cena egzemplarza w São Paulo i Pôrto Alegre ..... Cr$ 0,60

SÃO PAULO: w kiosku gazetowym obok poczty głównej — Avenida São João) oraz w kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.

BRASILIA: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w "Brasilia Imperial Hotel".

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:

W U.S.A.: — Rev. W. Sojka, 3002 East 38 th Street ERIE Pa. 16501.

W ARGENTYNIE: Pan Stanisław Dziewa w Gobernador Rocca i Eduardo R. Krawczyk — Floricultura Oberá Calle Cordoba, 207, OBERA — Misiones.

Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda.

Rua Dr. Murici, 835 — FONES: 22-8307 e 23-3514

CURITIBA — PARANÁ

Aproveite o seu crédito, comprando na loja de PAULO MULLER, FILHOS & CIA LTDA., os seguintes artigos: rádios, televisores, geladeiras, móveis de fórmica, poltronas, sofás-camas, fogões a gás e a lenha, artigos para copa e cozinha, aluminios PANEX, prataria, cristais da CHECOSLOVÁQUIA, ALEMANHA E POLONIA, porcelanas, faqueiros de aço inox, e de prata, materiais elétro-domésticos e uma imensidade de artigos para presentes.

Não deixe para o último momento, aproveite comprar cristais IMPORTADOS, e artigos para presentes, temos grande variedade.

PAULO MULLER, FILHOS & CIA. LTDA. — Fone: 22-8307

Cuda w epoce atomowej

Ludzkość zaślepiona zdobyczami wiedzy technicznej, odurzona potęgą złota, owego biblijnego "Złotego Cielca", pochłonięta nie tyle walką o byt, ile przeważnie żądzą wyżycia się — oddala się od wiary, od Boga. Oddala się od prawdy, zapomina, że poza naszym światem widzialnym, światem który dociera do naszej świadomości za pośrednictwem zmysłów, istnieje niezmierny, nie ograniczony czasem i przestrzenią świat ducha. Dowody tego daje nam Stwórca objawianiem cudów — zjawisk, na które nasza wiedza nie znajduje wytłumaczenia.

Z tych bardzo licznych zjawisk-cudów, przytaczam tym razem trzy:

1) Minęło lat 40 od jednego z wielkich cudów, którego widownią była słynna kaplica w Lourdes. Młoda dziewczyna w ostatnim stadium raka, wnętrzności przeżarte już przez straszną chorobę — najwybitniejsi lekarze w Paryżu nie widzą żadnych szans ratunku — prosi w chwilach odzyskiwania przytomności, o zawiezienie jej do Lourdes, do słynnej z cudów groty. Towarzyszy chorej pielęgniarka i słynny już wówczas lekarz, wyróżniony później Nagrodą Nobla — Alexis Carrel. W czasie podróży utrzymywaną zastrzykami przy życiu, chorą, po przybyciu do Lourdes wniesiono na noszach, do groty. I tu lekarze są świadkami cudu! W ciągu kilku godzin pobytu w grocie, ciało i otrzewia goją się, zabliźniają, a umierająca dziewczyna powraca do życia, do zdrowia. Lekarze nie znajdują wytłumaczenia. Dr Alexis Carrel, raczej ateista i nie wierzący, modli się całą noc w Kaplicy. — Cud zadający kłam naszej wiedzy i sztuce lekarskiej.

2) W Italii zmarł przed dwoma laty Francesco Forgione — mnich Zakonu Kapucynów, słynny później w świecie Padre Pio. — Urodzony w roku 1887 we wsi Pietreccina w Prowincji Benevento, już w dzieciństwie różnił się od swych rówieśników. Nie brał udziału w ich zabawach i najchętniej oddawał się rozmyślaniom. W piętnastym roku życia ojciec jego zawiózł go do Marcone i oddał do klasztoru OO. Kapucynów jako nowicjusza. Zwrócił on tam niebawem uwagę przełożonych swym zachowaniem. Albo przez wiele dni nie przyjmował pokarmów, albo dostawał gorączkę tak wysoką, że w izbie chorych tego Konwentu, pękały termometry (gorączka dochodziła do 48 °! — temperatura ciała, której człowiek normalnie nie przeżywa nigdy. Bywało że przez szereg tygodni jedynym pokarmem nowicjusza była św. Hostia. — 10 maja 191 roku Francesco Forglone — Padre Pio otrzymuje święcenia kapłańskie i ku wielkiej radości swych rodziców zostaje przydzielony jako ksiądz — wikary do parafii swego rodzinnego miasteczka. Powołany do wojska po wybuchu wojny (1914-18), musiał Padre Pio poddać się regulaminowi kasernianemu, ale zdrowie jego okazuje się po kilku miesiącach zbyt słabe. Zwolniony, znalazł ciszę i spokój nad morzem Adriatyckim. Tutaj Padre Pio doznaje cudu: w czasie odprawiania Mszy św. mdleje nagle i na rękach i nogach ukazują się rany, jakie miał Zbawiciel po zdjęciu z Krzyża. Odtąd rany te krwawią lekroć Padre Pio odprawia Mszę św. Wieść o tym cudzie szybko rozchodzi się po całym kraju. Niezliczone cudowne uzdrowienia i nawrócenia ku Bogu zostały stwierdzone i zapisane. Już o drugiej w nocy zaczynają gromadzić się przed murami klasztoru tłumy ludzi, by je wpuszczono do Kościoła klasztornego o 7-mej rano. Do największych cudownych zjawisk związanych z osobą tego świętobliwego mnicha zaliczyć trzeba pojawianie się Padre Pio w dwóch różnych miejscach równocześnie. Żyjąca w Paryżu hr. Maria Winowska powiadała, że kanonizacji św. Teresy w Rzymie towarzyszyło wiele wybitnych osobistości, i byli tacy (najzupełniej wiarogodni), którzy widzieli Padre Pio w Bazylice św. Piotra, jakkolwiek stwierdzono ponad wszelką wątpliwość, że był on wówczas w tym samym dniu i godzinie w klasztorze San Rodondo.

Również Biskup Mgr. Fernando Damiani, wikariusz generalny diecezji Salto w Urugwaju — przeżył tego rodzaju "bilokację" Padre Pio. Życzeniem wspomnianego Biskupa było dokończyć ostatnich lat życia w najbliższym sąsiedztwie tego świątobliwego mnicha. Padre Pio jednak przypomniał mu ze przecie obowiązkiem jego jest pozostać w swej diecezji. Przed odjazdem, Biskup Damiani powiedział: "To obiecujcie mi Ojcze, że będziecie przy mnie w godzinie mojej śmierci". — Po chwili zupełnego skupienia Padre Pio odpowiedział: "Dobrze — obiecuję". —

W roku 1941 obchodził arcybiskup w Salto Alfredo Viola swój srebrny jubileusz. Wszyscy Biskupi w Urugwaju, wielu z Argentyny, również arcybiskup Montevideo Mgr. Barbieri, byli obecni. — W nocy tenże arcybiskup usłyszał że ktoś puka do drzwi. Zbudzony ze snu woła: "Kto tam"? Zamiast odpowiedzi, drzwi się otwierają i nieznany mu mnich wchodzi mówiąc: "Proszę, wstańcie zaraz i idźcie do Mgr. Damiani, który umiera". Mnich znika. Arcybiskup alarmuje swe otoczenie i w towarzystwie kilku księży spieszy do Biskupa Damiani, którego zastaje, po ataku serca, na łożu śmierci. Po otrzymaniu Ostatniego Namaszczenia — biskup umiera. Na stoliku koło łóżka znajduje arcybiskup kartkę, napisaną widocznie przed utratą przytomności: "Padre Pio przyszedł do mnie".

3) Krew św. Januarego — święty January (Januarius) był biskupem rzymskim i żył w trzecim stuleciu naszej ery. Urodził się w Neapolu. Umarł śmiercią męczeńską za Cesarza Dioklecjana. Krew tego męczennika zebrali i przechowali wierni kościoła. W formie ciemnoczerwonych, zaskrzepłych kamyków przechowała się ta krew w ampułkach w kościele katedralnym w Neapolu. Po raz pierwszy kamienie te stały się płynne podczas procesji w roku 1389. — Od tego czasu cud ten powtarza się corocznie w czasie od maja do września. Ludność Neapolu wierzy, że jak długo Neapol chroniony jest od katastrof, od trzęsienia ziemi i wybuchu Wesuwiusza. Najwybitniejsi uczeni badali ten fenomen. Że te twarde bryłki czerwone są krwią ludzką — to stwierdzili ponad wszelką wątpliwość analiza spektralna w roku 1902. Nie wiadomo jednak, jakim sposobem zakrzepła krew zaczyna być płynną a nawet pieni się i to przy różnych temperaturach od 5 do 30 stopni, kiedy prawa fizyki nas uczą, że każde ciało ma swoją charakterystyczną i swoją temperaturę topliwości tj. przechodzenia ze stanu stałego w płynny.

Takich dowodów niezmierzonej mądrości Stwórcy możnaby przytoczyć setki, tysiące. Umysł nasz ich nie pojmie, tak jak mimo nadzwyczajnych osiągnięć techniki, mimo postępu nauk przyrodniczych, mimo iż człowiek potrafił oderwać się od Matki Ziemi i postawił swą stopę na księżycu, nie potrafi odnaleźć zagadki życia. Możemy zbudować kurczaka ze wszystkimi narządami, wszystkimi tkankami, ale żyć nie będzie, bo nie możemy dać temu kurczątkowi tego co nazywamy życiem. Tą "iskrę", dać może tylko ON: Bóg — Stwórca. On jeden życie daje i On jeden ma prawo życie odbierać. Stoimy nadal przed niezbadaną zagadką życia i nie pomoże nam nic innego, jak powtórzyć to co już powiedzieli przed wiekami Rzymianie: "Ignoramus et Ignorabimus" — Nie wiemy i nie będziemy wiedzieć.

Władysław Neumann — (Argentyna)

RZECZY CIEKAWE I PRAWDZIWE

TUNEL POD KANAŁEM LA MANCHE

Fantastyczny na pozór projekt budowy tunelu łączącego Francję i Anglię pod kanałem La Manche, zaczyna nabierać realnych kształtów. Przedstawiciele rządowi Francji i Anglii zawarli wreszcie umowę na temat finansowania tego przedsięwzięcia — co oczywiście jest sprawą podstawową. Około 70 proc. wydatków mają ponieść solidarnie oba państwa, natomiast resztę pokryją kapitały prywatne, które później będą miały odpowiedni udział w zyskach.

Ile tunel będzie kosztować i kiedy stanie się rentowny? Na te pytania trudno na razie odpowiedzieć. W ciągu najbliższych trzech lat opracowywać się będzie konkretny projekt konstrukcyjny i same te prace kosztować będą 25 mln dolarów. Ostateczna decyzja budowy podjęta zostanie dopiero po zaakceptowaniu projektu — w końcu roku 1973. Pierwsze obliczenia przewidywały do tej chwili ogólny koszt 480 mln dolarów, jednakże w obu krajach nastąpiła w ostatnich latach tak poważna podwyżka cen, że obecnie należy się liczyć z wydatkiem wysokości 720 mln dolarów. Jeśli projekt zostanie zaakceptowany i prace ruszą od razu, tunel będzie gotowy w 1979 roku.

SPRAWA UCHODŹCÓW W SZWECJI

Tradycyjna szwedzka polityka "otwartych drzwi" wobec uchodźców politycznych z innych krajów może ulec dość gruntownej zmianie po zamordowaniu ambasadora jugosłowiańskiego w Sztokholmie, Rolowica, przez chorwackich emigrantów politycznych z organizacji "Ustaszi". Podobno wprowadzone już obostrzenia kontroli cudzoziemców i groźba ich wydalania z kraju w razie nielegalnego posiadania przez nich broni lub działalności politycznej prowadzącej do gwałtów, są dopiero wstępne do dalszych ograniczeń. Mają one objąć także surowszą kontrolę i badanie uchodźców przed udzielaniem im prawa azylu.

Jak dotychczas Szwecja była rajem uchodźców i udzielała azylu wszystkim, począwszy od dezerterów z armii amerykańskiej w Niemczech a skończywszy na partyzantach arabskich.

WYWIAD I WYMIANA

Buenos Aires, Argentyna — Związek Sowiecki ma duże trudności z opanowaniem rynków w Ameryce Łacińskiej. W roku 1969 handel sowiecki z tym rejonem zamknął się skromną kwotą 129,3 milionów dolarów, podczas gdy wymiana Stanów Zjednoczonych z Ameryką Łacińską w tym samym roku przekroczyła 9 bilionów dolarów. Produkty sowieckie nie znajdują amatorów, ponieważ są bardzo kiepskiej jakości i kupcy mają duże trudności w sprowadzeniu części zamiennych. Ponadto sowieccy "handlowcy" utożsamiają i łączą handel z działalnością szpiegowską. Ostatnio policja argentyńska ujęła dwóch tego typu "handlowców" sowieckich zaopatrzonych w mikrofilmy z tajemnicami wojskowymi.

BEETHOVEN OFIARĄ NAŁOGU

Ludwik van Beethaven mógł mieć przed sobą jeszcze wiele lat pracy twórczej, gdyby nie wpadł w nałóg nadużywania alkoholu. Tak pisze "Frankfurter Allgemeine Zeitung", powołując się na rzeczowy wywód brytyjskiego lekarza J.S. Maddena, który opublikował artykuł na temat słynnego kompozytora w czasopiśmie dla lekarzy. — Zdaniem dr Maddena, Beethoven, który zmarł w roku 1827 (miał wtedy 57 lat), zrujnował swe zdrowie przez nadużywanie alkoholu.

HANDEL ŚWIATOWY W ROKU 1970

Bardzo nierównomiernie i z wielkim opóźnieniem nadchodzą nareszcie dane o handlu światowym za rok 1970. Metody statystyczne są często różne, "każdy kraj podaje swój handel zagraniczny w swej własnej walucie, która nieraz ulegała wahaniom".

Handel światowy zbliża się do cyfry 300 miliardów dolarów rocznie (dwa razy więcej, jeżeli uwzględnić i import, i eksport, które przecie w skali światowej się równoważą). Z tej puli światowej Stany Zjednoczone reprezentowały 14%, NRF 11%, Anglia i Japonia po sześć i pół procent, Francja 6%, Włochy i Kanada po 5%. Potem idą małe kraje, ale których handel zagraniczny jest na głowę ludności szczególnie wielki, jak Holandia, Szwajcaria, Belgia, Szwecja. Udział bloku komunistycznego, łącznie z Rosją i Chinami, w handlu światowym po dawnemu reprezentuje niecałych 5% całości, czyli kraje komunistyczne właściwie żadnej roli w handlu światowym nie odgrywają. A ponieważ handel zagraniczny jest najlepszym barometrem znaczenia poszczególnych krajów na rynkach światowych, przeto jest jasne, że całe gadanie o Rosji, jako o "drugim mocarstwie gospodarczym świata", nie ma sensu. Rosja stoi daleko w tyle nie tylko za Ameryką, NRF, Anglią, Japonią, Francją, Włochami, Kanadą, lecz także za Holandią. Hong-Kong ma dużo większy handel zagraniczny, niż całe Chiny.

NOWY WYNALAZEK

Jedna z belgijskich firm dla ułatwienia odnajdywania rozbitków na morzu zostosowała do produkcji kamizelek ratunkowych tkaninę poliesterową metalizowaną. Warstwa metalu odbija fale radarowe i przyspiesza odszukanie rozbitka. Tkanina ta oraz warstwa metalowa są całkowicie odporne na działanie wody morskiej.

W USA natomiast opracowano prosty sposób nakładania piasku na opony ciężkie i osobowe podczas oblodzenia lub opadów śnieżnych. Przyrząd składa się z gorącej płyty, która ogrzewa lekko oponę z urządzenia klejącego, za pomocą którego nakłada się gęsty kit, urządzenia obsypującego piaskiem oraz drugiego grzejnika, który z kolei wulkanizuje kit zapiaszczony tak, że przylega on do opony.

IDEALNE PIELĘGNIARKI

Pierwszy całkowicie zautomatyzowany szpital otwarto w Kopenhadze. Nie ma w nim krążących od łóżka do łóżka pielęgniarek. Zastępują je automaty znajdujące się stale u wezgłowia chorego. Rejestrują one temperaturę ciała chorego, mierzą puls, ciśnienie krwi itd. Co więcej — w razie potrzeby wzywają lekarza.

LEKARSTWA Z JADU ŻMIJ

Ludzie od wieków boją się żmij. Z obliczeń Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że każdego roku od ukąszenia żmiji umiera 30 — 40 tys. ludzi. A przecież znaleziono już sposoby ratowania ukąszonych surowicą produkowaną z jadu żmij.

Lekarze od dawna już przypuszczali, że jad żmij może być wykorzystany do leczenia ludzi. Jak się okazało, przypuszczenia te były słuszne, bowiem współczesna medycyna stosuje już dziesiątki leków wyprodukowanych z jadu żmij.

Niedawno zdarzył się w Stanach Zjednoczonych w Teksasie dziwny przypadek. Pewnego człowieka chorego na padaczkę ukąsił grzechotnik. Natychmiast przywieziono go do lekarza. Człowiek ten bardzo ciężko znosił skutki tego ukąszenia, ale po wyleczeniu go okazało się, że "nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło". Po ukąszeniu bowiem przestały go nękać napady tej choroby. Przypadek ten nakłonił lekarzy do poszukiwania leków w jadzie żmij.

Obecnie w Niemczech Wschodnich zakończone zostały już prace nad produkcją leku z jadu przeciw padaczce. W Związku Sowieckim produkuje się z jadu żmij lekarstwa, które stosuje się w leczeniu hemofilii i innych chorób krwi, reumatyzmu, alergii i rozstrojów systemu nerwowego, a ostatnio nawet zawałów serca.

Jad żmij w minimalnych dawkach łagodzi ból. W niektórych więc przypadkach można go stosować w zastępstwie morfiny i opium.

AUMENTE SUA COLHEITA COM ENVY

ADUBO LÍQUIDO CONCENTRADO

DISTRIBUIDOR EXCLUSIVO PARA TODO O BRASIL

Boutin

ADUBOS BOUTIN LTDA.

Avenida Pres. Afonso Camargo, 155 - Fone 4-1296 - Caixa Postal 1130

ENOLAM PB.

PACZKI DO POLSKI
Albo do ROSJI
PRZEZ
PEKAO - WARSZAWA
ALBO
V/O. VNESHPOSYLTORG
MOSKWA
ALBO
TAZAB & Co., Ltd., LONDON
"AHAT" - Desp. e Represent. Ltda.,
S. Paulo
Praça da Sé, 399 — 1.° andar — Conjunto 108
Caixa Postal, 3950 — Telefone: 36-5288

MODAS GIRASSOL BOUTIQUE

Najnowsze stroje dla Pań i dzieci według ostatniej mody międzynarodowej.

Wszystko do nabycia po cenie przystępnej i na długoterminowe raty.

MODAS GIRASSOL

Avenida Luiz Xavier, 22 — Curitiba — Paraná

HALO, TU AMERYKA!

TYLKO CZTERY MILIONY?

Co tydzień w niezliczonych bibliotekach publicznych i szkolnych ukazuje się coś w rodzaju wielkiej kolorowej mapy, a na jej czerokich marginesach podane są grubym drukiem krótkie wiadomości z Ameryki i ze świata. Kolorowe strzałki wskazują, do jakich krajów lub miejscowości się poszczególne wiadomości odnoszą.

Jest to więc coś w rodzaju gazetki ściennej w stylu amerykańskim. Nazywa się to WORLD NEWS OF THE WEEK — "Światowe Wiadomości z Tygodnia".

W numerze z dnia 31 maja podano w tej gazecie ściennej kilka informacji wziętych z ostatniego spisu ludności w Ameryce. Chodzi o liczbę Amerykanów "obcego pochodzenia".

Prezydent Eisenhower powiedział kiedyś, że oprócz Indian (którzy też podobno kiedyś bardzo dawno przywędrowali z Azji) wszyscy Amerykanie są "obcego pochodzenia". Teraz jednak większość uważa się za rodowitych mieszkańców tego kraju i nie każdy zechciał w spisie ludności podać, że jest obcego pochodzenia, chyba że się urodził w innych częściach świata.

Prawie 75 milionów Amerykanów uznało jednak za stosowne nazwać się ludźmi "obcego pochodzenia". Jest to prawie trzecia część ludności Stanów Zjednoczonych.

Jak się okazuje z polskiego dwutygodnika, wydawanego po angielsku pod tytułem THE POLISH AMERICAN JOURNAL, Polakom się wyniki tego spisu ludności nie podobają. Naliczono nas za mało! Znaleźliśmy się na piątym miejscu.

Najwięcej Amerykanów wskazało na swe niemieckie pochodzenie. Jest takich aż 20 milionów. Po nich idą Irlandczycy — 13 milionów, na trzecim miejscu są Hiszpanie — 9 milionów, na czwartym Włosi — 7 milionów, na piątym Polacy — 4 miliony. Gazeta ścienna wymienia jeszcze ludzi pochodzenia rosyjskiego, za takich uważa się dwa miliony mieszkańców Ameryki.

Ciekawy jest jeszcze dopisek. Największym dochodem "na głowę" wykazują się ludzie pochodzenia rosyjskiego, najmniejszym — hiszpańskiego. Pierwsi zarabiają średnio 11.554 dolary, ci ostatni tylko 5.641 — a więc o połowę mniej.

Nie jest to oczywiście wyliczenie dokładne, wszystkie liczby są podane w zaokrągleniu, bo jeszcze wyniki spisu ludności nie są należycie i definitywnie opracowane. I nie są to liczby wskazujące ilu jest naprawdę ludzi pochodzenia niemieckiego lub polskiego, tylko ilu się zapisało z zaznaczeniem swego pochodzenia. Mogli być i na pewno byli w każdej kategorii ludzie, którzy się woleli nazwać Amerykanami bez podania pochodzenia. I wydaje się, że Niemcom zależy na podkreśleniu swej pierwotnej narodowości, a innym nie. I na to zwraca uwagę wspomniany wyżej Polish American Journal. Autor zamieszczonego tam artykułu na pierwszej stronie uważa nawet, że przynajmniej niektórzy Amerykanie polskiego pochodzenia zaznaczyli w spisie ludności, że pochodzą z Niemiec, z Austrii lub z Rosji, bo tak byli zarejestrowani ich dziadkowie a może i ojcowie przed rokiem 1918, to jest przed wskrzeszeniem Polski.

Czy to ma wielkie znaczenie? Może i tak, bo zawsze społeczeństwo amerykańskie będzie wyżej ceniło jakieś głosy i wymagania grupy liczniejszej pięć razy niż nasza. Ale nie trzeba do tego przywiązywać zbyt wielkiej wagi. Ameryka idzie swoją drogą i nie liczy się zbytnio ze wszystkimi głosami i nastrojami takiej czy innej grupy etnicznej. Dwa razy poszła Ameryka do wojny przeciw Niemcom, choć tych Niemców w Ameryce tak dużo (w dodatku są zamożniejsi od wielu innych grup etnicznych), byli tu w pokaźnej liczbie już po roku 1830, podczas gdy Polacy napłynęli tu masowo dopiero po roku 1870, a więc czterdzieści lat później.

W każdym razie w takich dziedzinach jak handel i wymiana kulturalna wpływy Amerykanów niemieckiego pochodzenia są na pewno silne, a w polityce też. Iluż to ludzi o niemieckich nazwiskach należy dziś do najbliższego otoczenia obecnego prezydenta, który się urodził w Kalifornii w osadzie założonej przez emigrantów niemieckich (Anaheim — mieszkała tam jakiś czas sławna Helena Modrzejewska).

Polaków polskiego pochodzenia jest tu na pewno więcej niż cztery miliony. W każdym razie w statystykach opartych na ostatnim spisie ludności będą nas zawsze liczyć tylu, ilu się znalazło w papierach z tego spisu. I na to nie wiele poradzimy.

AL. SMOTER

POMNIKI NA CMENTARZE

Stanisław Józefowicz wyrabia pomniki na cmentarz z betonu, montowane na miejscu zamówienia. Wykonanie i materiał pierwszorzędny, z gwarancją.

Zamówienia przyjmuje pod następującym adresem: Rua Benedito Guil, 126 — Alto Cajuru, blisko "Grupo Uruguai" w Kurytybie.

Pisać listy z zamówieniem na adres: Rua Visconde do Rio Branco, 1171, Ed. Iguai, 9.° andar, Apto. 902 — Kurytyba.

Rejestracja firmy: CGC 76523349/001, Inscr. 10112679.

Popierajcie rodaka!

ŻYCIE RELIGIJNE

SZÓSTA NIEDZIELA PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

A oto pewien biegły w Zakonie powstał, kusząc go, a mówiąc: Nauczycielu, co czyniąc, dostąpię żywota wiecznego? A on rzekł do niego: W Zakonie co napisane, jak czytasz? On odpowiadając, rzekł: Będziesz miłował Pana Boga twego, z całego serca twego i z całej duszy twojej, i ze wszystkich sił twoich, i ze wszystkiej myśli twojej; a bliźniego twego jako samego siebie. I rzekł mu: Dobrześ odpowiedział; to czyń, a będziesz żył. A on chcąc samego siebie usprawiedliwić, rzekł do Jezusa: A kto jest moim bliźnim? A Jezus podejmując, rzekł: Pewien człowiek szedł z Jeruzalem do Jerycha i wpadł między zbójców, którzy go też złupili i rany zadawszy, odeszli, na pół umarłego zostawiając. I zdarzyło się, że pewien kapłan zstępował tą samą drogą, a ujrzawszy go, minął. Także i lewita, przyszedłszy na to miejsce i ujrzawszy go, minął. A pewien Samarytanin jadąc, przechodził obok niego, i ujrzawszy go, wzruszył się miłosierdziem. A przybliżywszy się, zawiązał rany jego, nalawszy oliwy i wina, a włożywszy go na bydlę swoje, zaprowadził do gospody i pielęgnował go. A nazajutrz, wyjąłszy dwa denary i dał gospodarzowi i rzekł: Miej staranie o nim, a cokolwiek więcej wydasz, ja, gdy się wrócę, oddam tobie. Któryż z tych trzech zdaje ci się być bliźnim tego, co wpadł między zbójców? A on rzekł: Ten, który uczynił miłosierdzie nad nim. I rzekł mu Jezus: Idźże i ty czyń podobnie.

✝

Ewangelia na niedzielę dzisiejszą jest bardzo znana wszystkim. Mowa w niej o największych przykazaniach miłości Boga i bliźniego. W tych przykazaniach streszczają się wszystkie obowiązki chrześcijańskie. Chrystus jest widocznym obrazem niewidzialnego Boga. Przez swoje przyjście chciał On nam ułatwić poznanie Boga i ukochanie Go. Działalność Chrystusa ułatwiła także ludziom poznać jak wielka jest miłość Boga względem ludzi. Podobnie traktowanie ludzi przez Chrystusa uczy nas, jak mamy kochać naszych bliźnich. Pięknie wyraża tę prawdę św. Paweł w liście do Kolosan: "Zechciał bowiem Bóg, by w Nim zamieszkała cała pełnia bóstwa i aby przez Niego znów pojednać wszystko ze sobą". Jak sobie ułatwić spełnianie obowiązków religijnych i przykazań? Przełonać się mamy, że to jest korzyścią dla nas, bo sam Bóg nakłada na nas te obowiązki, bo nas kocha i chce naszego dobra. Już w Starym Testamencie Mojżesz tłumaczył Żydom, że nie jest rzeczą trudną spełniać przykazania Boże, gdy te przykazania są na ustach i w sercu. W Kościele naszym wszyscy członkowie nawzajem się wspomagają. Władze kościelne nikogo nie zmuszają do spełniania obowiązków. Zachęcają tylko i przedstawiają, że mamy je spełniać z miłości ku Panu Bogu. Dziś po ostatnim Soborze nie mamy patrzeć na Kościół jako jedynie na instytucję prawną, ze swoimi prawami i paragrafami. Ma on być wspólnota przyjaciół i dzieci Bożych. Mamy iść na Mszę św., bo dla nas zaszczyt i przywilej wielki korzystać z tak wielkiej Ofiary, a nie dlatego tylko, że Kościół nas zobowiązuje. Mamy praktykować miłość bliźniego, jak Samarytanina. Nikt mu tego nie nakazywał. Przeciwnie inne wówczas były zwyczaje, a jednak on uznał, że powinien okazać miłosierdzie, by wspomóc nieznanego bliźniego w jego nieszczęściu. Czyż każdy z nas nie odczuwa zadowolenia, kiedy wspomoże swego bliźniego? Tak więc korzystajmy z tego, aby z własnej i nieprzymusowej woli spełniać przykazania Boże.

KS. Z.P.

STATYSTYKA KLERU W BRAZYLII

W całej Brazylii liczba księży świeckich wynosi 5.030, zakonnych zaś — 8.105, czyli razem — 13.135 kapłanów na 92 miliony mieszkańców. Sióstr zakonnych jest w Brazylii 40.256.

Jeśli chodzi o parafie, jest ich 5.366, z tych 88 nieobsadzonych. W rękach księży świeckich znajduje się 3.032 parafii, w rękach zaś księży zakonnych — 1.943.

Wszystkich biskupów liczy Brazylia 230, z których 101 należy do kleru świeckiego, a 129 do kleru zakonnego. Księży zakonnych — cudzoziemców liczy Brazylia 4.220.

SPRAWIEDLIWOŚĆ NA ŚWIECIE

Dwa główne tematy będą poruszone podczas najbliższego Synodu Biskupów w Watykanie: Sprawiedliwość na świecie oraz celibat księży. Odnośnie sprawiedliwości na świecie, Synod poruszy więcej spraw aniżeli to zrobił Papież w Encyklice "Postęp Narodów". Watykan opracował już zręby tego zagadnienia w duchu praktycznym i obiektywnym, podkreślając, że sprawiedliwość na świecie musi być zaprowadzona, jeśli chce się uniknąć ruchów rewolucyjnych w tylu państwach.

ANKIETA WŚRÓD KLERU Z MINAS

Biskupi stanów Minas Gerais i Espirito Santo przeprowadzili ankietę wśród kleru tych stanów w liczbie 1.061 księży. 65% kleru wypowiedziało się za dwoma typami księży: jeden typ — to księża żyjący według celibatu i całkowicie poświęceni sprawom ludu Bożego. Drugi typ — to księża mający własne rodziny, zawody świeckie i poświęcający się sprawom kościoła i parafii w czasie z góry wyznaczonym (coś w rodzaju godziny przyjęć).

NOWY KATECHIZM W JUGOSŁAWII

Staraniem Rady duszpasterskiej przy Konferencji Episkopatu Jugosławii ukazał się nowy podręcznik do nauki religii w tym kraju. Nowa publikacja — dzieło bogato ilustrowane — stanowi nowoczesne ujęcie nauki chrześcijańskiej.

Równocześnie staraniem specjalnej Komisji, utworzonej przez Episkopat Japonii, ukaże się w końcu bieżącego miesiąca w Tokio nowy katechizm w języku japońskim. Będzie to publikacja objętości 230 stron zatytułowana: "Wprowadzenie do wiary katolickiej".

O KANONIZACJI JANA XXIII

Jeżeli Jan XXIII nie jest świętym — oświadczył arcybiskup Capovilla z Chiese — to życie według zasad chrześcijańskich jest złudzeniem. Arcybiskup Capovilla był prywatnym sekretarzem Jana XXIII. "Jeżeli dobre uczynki, pomiędzy nimi inicjatywa obecnej odnowy Kościoła nie wystarczają współczesnym za dowód, że Papież był wiernym uczniem Chrystusa od wczesnej młodości aż do śmierci, to musiałbym z tego wysnuć wniosek, że pojęcie życia chrześcijańskiego jest ułudą i że cel jaki Chrystus przed nami postawił jest nieosiągalny" — powiedział Arcybiskup na zakończenie wstępnego procesu w Wenecji, w sprawie kanonizacji Jana XXIII.

KRADZIEŻ DZIEŁ SZTUKI

Złodzieje wykradają rocznie dzieła sztuki wartości czterech milionów funtów z włoskich kościołów. Szkody te stale rosną. Kradną obrazy i ozdoby, których wartość przekracza ceny sprzedażne. Rabują w 50 tysiącach włoskich kościołów, których nikt nie pilnuje od Alp po Sycylię. 90 procent tych skarbów zamawiają i wywożą handlarze do Stanów Zjednoczonych i do Ameryki Łacińskiej.

500 ROCZNICA ZGONU BŁOG. BONARA

W kościele św. Katarzyny w Krakowie odprawiona została uroczysta Msza św. w związku z 500 rocznicą śmierci błogosławionego Izajasza zwanego Bonarem, Augustianina, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Mszę św. celebrował ks. T. Adamus, proboszcz parafii Bożego Ciała, zaś kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Z. Jakubowski. Błog. Izajasz Boner urodził się w 1400 r. w Krakowie, w 19 roku życia wstąpił do zakonu Augustynianów. Studiował w Padwie i Krakowie. W latach 1460-63 wykładał na Uniwersytecie Jagiellońskim teologię. Pozostawił po sobie dzieło teologiczne w czterech księgach pt. "Commentaria in Magistrum Sententiarum". W tych latach przyjaźnił się ze św. J. Kantym, błog. Szymonem z Lipnicy, błog. Świętosławem. Kult błog. Izajasza był bardzo żywy na Kazimierzu i w Krakowie.

LIVRARIA S. V. D.

FOLHINHAS DO SAGRADO CORAÇÃO DE JESUS, ETC.

Rua Emiliano Perneta, 433 — Fone: 22-0136

CURITIBA — PARANÁ

LIVRARIA INTERNA SUL / II DA C.N.B.B.

Avenida Jaime Reis, 369

CURITIBA — PARANÁ

Livros de formação Religiosa — Vocacional e Catequética. Artigos Religiosos e Material Escolar.

WIEŚCI Z POLSKI

JAK DŁUGO TRWA BUDOWA DOMU W POLSCE

(FEI) — Budownictwo mieszkaniowe w Polsce nie pokonało dotąd różnych trudności, jeśli chodzi nie tylko o jakość wznoszonych budynków mieszkalnych ale również o długość trwania budowy. Według zapowiedzi nowego szefa partii E. Gierka dotychczasowe żółwie tempo budowy mieszkań i różnych obiektów komunalnych miało być skrócone. Radio Warszawa podało ostatnio, że w pierwszym kwartale br. przekazano do użytku 73.000 izb mieszkalnych z zaplanowanym na ten rok 340.000, czyli 22 procent tegorocznych zadań.

"Oficjalnie — stwierdza Radio — mówi się że sytuacja wygląda pomyślnie. Jednak odbiorcy tego towaru czyli mieszkańcy nowych domów burzą ten optymizm, narzekając na nieszczelne okna, brak światła, zimne kaloryfery itp.". Powołując się na tygodnik warszawski "Argumenty" Radio Warszawa podaje, że "przed wojną dom mieszkalny wznoszono przeciętnie 6 miesięcy, w okresie bezpośrednio po wojnie około 3 miesiące, a obecnie przy zastosowaniu uprzemysłowionych metod i mechanizacji — w ciągu 1 roku. Jak więc widać, sporo jeszcze trzeba usprawnić w budownictwie, żeby wszyscy razem z resortem budownictwa mogli sobie pozwolić na pewien optymizm".

MIĘDZYNARODOWE TARGI W POZNANIU PO RAZ CZTERDZIESTY

(FEI) — Tegoroczne Międzynarodowe Targi Poznańskie trwały od 13 do 22 czerwca. Po raz pierwszy odbyły się one w maju 1921 roku, ale dopiero od 1925 r. — jak przypominają pisma krajowe — impreza ta zmieniła charakter i przybrała nazwę "Międzynarodowe Targi Poznańskie". Niemniej jednak w maju b. r. obchodzono w Poznaniu 50-lecie MTP. W pierwszych latach niepodległości Polski zasadniczym celem było jak najszybsze zjednoczenie gospodarcze ziem polskich trzech zaborów. W okresie przedwojennym spełniły one wielką rolę w zakresie rozwoju i umacniania polskiego życia gospodarczego i zacieśnienia więzi gospodarczej z innymi krajami.

Do największych wystawców w Poznaniu należały Niemcy Zachodnie, które zajęły 14.000 metrów kwadratowych, podczas gdy Związek Sowiecki — 5.000 metrów kwadratowych, Niemcy Wschodnie — 5.700 m kw., Wielka Brytania — 6.300 m kw., Francja — 4.600 m kw. Ekspozycje polskie i zagraniczne rozlokowane były w 20 halach i 60 pawilonach o łącznej powierzchni 108.000 metrów kwadratowych. Cały obszar targów liczył 230.000 m kw. Brało w nich udział w br. ponad 40 krajów.

Jakkolwiek Międzynarodowe Targi Poznańskie mają uniwersalny charakter, jednak dominującą rolę odgrywają w transakcjach handlowych maszyny, urządzenia fabryczne i inne artykuły pochodzenia przemysłowego. Ekspozycja tych właśnie wyrobów zajmuje ponad 80 procent całej powierzchni wystawowej. Polskie przedsiębiorstwa i firmy wystawiły wyroby przede wszystkim przemysłu ciężkiego i maszynowego. Na powierzchni 62.000 m kw. produkcja krajowa wystawiła obrabiarki do metali, aparaturę pomiarowo-laboratoryjną, automatykę przemysłową i elektroniczną, pojazdy mechaniczne, silniki spalinowe i aparaty elektryczne, maszyny i urządzenia budowlane. W okresie powojennym — jak podaje prasa warszawska — Międzynarodowe Targi Poznańskie zwiedziło 10 milionów osób z kraju i 190.000 cudzoziemców.

MASOWY UDZIAŁ LUDNOŚCI W PROCESJACH BOŻEGO CIAŁA W POLSCE

(FEI) — Z komunikatów Radia Warszawa dowiadujemy się, że w dniu 10 czerwca br. odbyły się w całej Polsce tradycyjne uroczystości święta Bożego Ciała. W Warszawie uczestniczył w nich Prymas Polski Kardynał Stefan Wyszyński z miejscowym duchowieństwem i licznymi rzeszami wiernych, którzy przeszli w procesji trasą od katedry św. Jana na Starym Mieście przez plac Zamkowy i Krakowskie Przedmieście. W Krakowie procesja prowadzona przez Ks. Kardynała Karola Wojtyłę przeszła ulicami Starego Miasta na Wawel.

Takie same uroczystości z licznym udziałem wiernych odbyły się we wszystkich większych miastach, miasteczkach i wioskach kraju. We Wrocławiu odbyły się one na Ostrowiu Tumskim w najstarszej dzielnicy miasta pochodzącej z czasów piastowskich. Procesja przeszła wokół placu katedralnego. Uroczystości prowadził Administrator Apostolski, Ks. Arcybiskup Bolesław Kominek. W diecezji gdańskiej centralne uroczystości Bożego Ciała odbyły się w katedrze oliwskiej, gdzie nabożeństwo i procesję celebrował Ks. Biskup Lech Kaczmarek, wikariusz kapitulny diecezji.

W Gnieźnie wierni przeszli tradycyjną trasą od katedry na wzgórze Lecha. "Tradycyjnie — jak stwierdza wspomniane Radio — najważniejsze było Ciało Pana w Łowiczu. W procesji uczestniczył Sekretarz Episkopatu Polski, sufragan warszawski, Ks. Biskup Bronisław Dąbrowski i mieszkańcy okolicznych wsi w strojach regionalnych. Uroczystość ta, połączona z odpustem, przyciągnęła wielu turystów także z zagranicy".

Jak wiadomo podobne masowe uroczystości święta Bożego Ciała z udziałem milionowych rzesz wiernych odbywały się rokrocznie w całym okresie powojennym. Nawet w latach największego terroru komunistycznego i walki z Kościołem ludność kraju masowo uczestniczyła w procesjach zgodnie z wielowiekową tradycją.

ŚWIATOWA SŁAWA POLSKIEJ SOLISTKI

Solistka Teatru Wielkiego w Łodzi — Teresa Wojtaszek-Kubiak stała się w ciągu minionego roku nie tylko jedną z czołowych polskich śpiewaczek, ale zyskała również międzynarodową sławę. Ubiegłoroczne występy w największych salach koncertowych Nowego Jorku — Carnegie Hall i Lincoln Center sprawiły, że impresariowie amerykańscy rywalizują między sobą o prawo wyłącznego reprezentowania interesów polskiej śpiewaczki w USA.

"ZMARTWYCHWSTANIE" K. PENDERECKIEGO

W Kolonii odbędzie się światowe prawykonanie II części dzieła Krzysztofa Pendereckiego "Jutrznia" — zatytułowanej "Zmartwychwstanie". Jak pamiętamy, odbyło się wprawdzie wykonanie tego utworu w Krakowie, ale kompozytor poczynił znaczne zmiany w partyturze i stąd kolońskiemu koncertowi traktowany jest jako wydarzenie premierowe. We wspomnianym koncercie wezmą udział również polscy soliści: całością dyryguje Andrzej Markowski, a partie wokalne w II części "Jutrzni" wykonają: Stefania Woytowicz (sopran), Krystyna Szczepańska (mezzosopran) oraz bas — Bernard Ładysz.

LUDWIK GALLET

KAPITAN CZART
(PRZYGODY CYRANA DE BERGERAC)

Przełożył z francuskiego Wiktor Gomulicki

55)

Sługus uśmiechnął się z zadowoleniem.

— Niechże teraz jaśnie pan posłucha — rzekł, zbliżając się do hrabiego — czegom w tej nowej skórze dokonał.

— Mów; słucham niecierpliwie.

W kilku słowach Rinaldo opowiedział wiadome nam zdarzenia.

— Trzymam już w ręku koniec nici, po której dojdziemy do kłębka — ciągnął, doszedłszy do relacji z drugiego widzenia się Cyrana z Castillanem. Pisarek Kapitana Czarta udaje się jutro do Perigord.

— A! więc to tam znajduje się pismo mego ojca?

— Tak; u jednego z przyjaciół de Bergeraca.

— Nie udało ci się pochwycić imienia tego przyjaciela?

— W rozmowie tytułowano go po prostu Jakubem.

— Jakub?... coby to był za Jakub? — powtarzał Roland, przywołując na daremnie wspomnienia, gdyż nie miał żadnych stosunków z proboszczem z Sant-Sernin i obcą mu była najzupełniej przyjaźń, łącząca go z Cyranem.

— Niech jaśnie pan szuka. Powiedziałem już, że trzymam za nitkę. Posłaniec wiezie list od Cyrana.

— Adresowany do Jakuba?

— Tak. Teraz już jaśnie pan rozumie?

— Rozumiem. Musimy ten list dostać.

— Dostaniemy go. List ten pouczy nas dokąd dąży Castillan, a więc zarazem, gdzie znajduje się potrzebny nam dokument.

— Lecz — zauważył hrabia niespokojnie — czy w liście tym nie ma przypadkiem jakich szczegółów, odnoszących się do pisma mego ojca?

— Bergerac mówił wyraźnie, że treść ostatniego dowodu pozostać musi nieznaną zarówno temu, kto go posiada, jak temu, co odebrać go śpieszy.

— Bardzo dobrze — rzekł hrabia ucieszony. — Zdobyć list nie będzie chyba rzeczą trudną; pisarek nie jest z ludzi, którzyby bronić go potrafili.

— Jeżeli spróbuje obrony — biada mu!

— Kiedy wyrusza w drogę?

— Jutro o świcie.

— A ty?

— Podążę w ślad za nim, albo też komu innemu śledzić go każę. Pan hrabia raczył obdarzyć mnie zupełnym w sprawie tej zaufaniem nieprawda?

— Tak jest; najzupełniejszem.

— Mam zaszczyt przeto upraszać pana hrabiego o pozostawienie mi całkowitej swobody działania. Posiądę list Castillana i pismo hrabiego de Lembrat, choćby mi przyszło całą bandę opryszków z Nowego Mostu wyprawić naprzeciw Kapitana Czarta i jego sprzymierzeńca. Tymczasem — dodał słodko — będę prosił o nowy zasiłek.

Roland wysunął szufladę pełną złota.

— Zaczerpnij, ile ci trzeba. Na pieniądzach zbywać ci nie będzie.

Sługus zanurzył obie ręce w złocie, które iskrzyło się przy blasku świec, i napełnił nim długą jedwabną sakiewkę.

— Za kilka dni — rzucił — może nawet już jutro, wstąpimy na drogę, wiodącą bezpośrednio do celu. Pan hrabia dostanie na koniec do rąk ów dokument tak pożądany i uwolni się na zawsze od swego wroga.

— Zalecam przezorność. Niech ani jedna kropla krwi nie będzie przelana niezręcznie.

— Jaśnie pan może być spokojnym. Jeśli Bergerac zostanie zabity, nastąpi to wówczas dopiero, gdy już nic zeń wydobyć się nie da. Co się zaś tyczy Castillana...

— O! z tym możesz zrobić co ci się podoba.

— To drobna zwierzyna. Żegnam jaśnie pana. Wkrótce mam nadzieję dać znać o sobie.

— Bądź zdrów, Rinaldo. Będę miał w pamięci twoje poświęcenie i we właściwej chwili nie zaniedbam go wynagrodzić.

Biła północ, gdy Rinaldo wrócił do zajazdu aby stanąć na czatach przy upatrzonej zwierzynie.

Przebrał się, pozostawił część złota w mieszkaniu i niebawem opuścił izdebkę i zajazd.

Noc była nadzwyczaj ciemna, lecz Rinaldo, przywykły do nocnych wypraw, przedzierał się śmiałym krokiem przez ciemności, a wzrok jego, przenikliwy jak u kota zapuszczał się w każde zagłębienie murów, gdzie czaić się mógł zbój, pożądający nie tyle krwi, co pieniędzy spóźnionego przechodnia.

Przebył Sekwanę, uniknąwszy szczęśliwie nieprzyjemnego spotkania, i stanął przy Domu Cyklopa, który w tej chwili, od fundamentów do szczytu, pogrążony był w głuchym milczeniu. Nie wszystko jednak spoczywało tam w letargu, gdyż skoro Rinaldo zakołatał do furty w pewien umówiony sposób, natychmnast otworzono i rozległ się głos Ben Joela:

C. d. n.

POLONIA ZAGRANICZNA

FRANCJA:

WIZYTA ARCYPASTERSKA WE WSCHODNIEJ FRANCJI

Pierwszy raz po drugiej wojnie światowej odbyła się wizytacja polskich placówek duszpasterskich kierowanych przez Polską Misję Katolicką w dekanacie Wschodniej Francji. Wizytacji tej dokonał w czerwcu b. roku ks. biskup dr Szczepan Wesoły, sekretarz Komisji Episkopatu dla Emigracji. Odwiedził on osiem parafii polskich, m. in. w Saint-Avold, Algrange, Nancy i Metzu. W tej ostatniej proboszczem jest znany w Paranie — ks. Zygmunt Reczek CM.

WIELKA BRYTANIA:

OBCHÓD III POWSTANIA GÓRNOŚLĄSKIEGO

Związek Polskich Ziem Zachodnich oraz grono powstańców śląskich zorganizowało niedawno w Londynie uroczystości związane z obchodem 50-lecia III Powstania górnośląskiego.

Nabożeństwo w kościele św. Andrzeja Boboli odprawił ks. biskup Wesoły, syn powstańca śląskiego, specjalnie przybyły z Rzymu. Na Akademię w "Ognisku" złożyły się okolicznościowe mowy oraz program koncertowy w wykonaniu sopranu Ireny Delmar oraz basu Zbigniewa Pomorskiego.

STANY ZJEDNOCZONE:

STANISŁAW SKROWACZEWSKI JAKO DYRYGENT

Amerykanie nie są tak hojni za jakich się ich uważa. Płacą wiele, ale tylko za rzeczy wartościowe. Muzyka nie stanowi u nich wyjątku. Przyjmując Stanisława Skrowaczewskiego na kierownika i dyrygenta orkiestry w Minneapolis (1960) przyjęli jednego z najlepszych współczesnych dyrygentów orkiestry. Skrowaczewski posiada w wysokim stopniu dar przekazywania orkiestrze, żywemu, organizmowi, swych założeń i dróg do wykonania tych założeń. Jego dojrzałość artystyczna, pogłębiona właśnie studiami filozofii i estetyki muzycznej, jego upodobanie dokładności, doskonałe przygotowanie techniczne ożywione żarem serca czynią z niego wielkiego dyrygenta.

KANADA:

ZEBRANIE KANADYJSKIEGO KLUBU PRASOWEGO GRUP ETNICZNYCH

W lokalu "International Centre" w Winnipeg, odbyła się konferencja kanadyjskiego Klubu Prasowego grup Etnicznych.

Gościem honorowym oraz głównym mówcą na tej konferencji był lider Partii Postępowo-konserwatywnej w Manitobie p. Sidney Spiwak.

Pan Spiwak w swym przemówieniu wyraził uznanie dla zorganizowanej prasy grup etnicznych. Rozumie doskonale problemy związane ze szkolnictwem, ponieważ sam ma dzieci w wieku szkolnym, a nie należy do grupy etnicznej ani angielskiej ani francuskiej. Przy okazji zaznaczył, że rodzina jego pochodzi z Polski, ma tam jeszcze krewnych, był przed paru laty w Polsce, wybiera się znowu tam, aby odwiedzić kraj swoich przodków i ma w projekcie zwiedzenie Warszawy i jej zabytków historycznych.

Jeżeli chodzi o sprawy poparcia prasy grupt etnicznych w ich kłopotach finansowych uważa, że Rząd Federalny i Rządy regionalne, powinny okazać pomoc i zrozumienie dla poważnego wkładu prasy etnicznej przy budowie Kanady.

Następnie na porządku dziennym były rozważane sprawy finansowe, gospodarcze i propagandowe prasy grup etnicznych.

Pan Jerzy Orlicz — przedstawiciel prasy polskiej — między innymi podał projekt załatwienia centralnie przez prasę grup etnicznych i dostarczanie fotografii z najważniejszych wydarzeń dnia dla prasy kanadyjskiej.

ARGENTYNA:

SZCZYT GÓRSKI: GEN. WŁADYSŁAW ANDERS

W dalekiej Patagonii w łańcuchu górskim Cordon Campana phm, Ryszard Czerniawski i Peter Skwarca (Słoweniec zamieszkały w Argentynie) zdobyli nowy szczyt górski i nazwali go "Generał Władysław Anders". Ryszard Czerniawski, członek Harcerskiego Klubu Wysokogórskiego w Argentynie i instruktor harcerski oraz Peter Skwarca zatknęli flagi polską i argentyńską na szczycie wysokości 2.600 metrów i nadali mu nazwę zwycięskiego dowódcy spod Monte Cassino. Nazwa zatwierdzona przez władze państwowe argentyńskie została wpisana do rejestru nazw geograficznych.

AUSTRALIA:

JUBILEUSZ A. CHCIUKA

Autor świetnej książki "Atlantyda", wydanej przez Polską Fundację Kulturalną w Londynie i nagrodzonej przez jury "Wiadomości", jako najlepszą książkę 1969 roku, Andrzej Chciuk, obchodził nie tak dawno w Australii swój "srebrny jubileusz" pisarski. Zaczął pisać jako młody chłopiec w 1946 roku. Ma w swym dorobku twórczym szereg nowel, felietonów, esejów, oraz cykle wierszy, które były czytane na obchodzie jubileuszowym.

Obchód ten odbył się w Melbourne. Organizacją obchodu zajmowało się Polskie Koło Kulturalno-Artystyczne. W wieczorze brali udział: znany aktor teatralny i filmowy Gwidon Borucki, który zagaił wieczór i recytował szereg utworów laureata. Wystąpiły ponadto: doskonała recytatorka Maria Spielrein, oraz młoda aktorka Danuta Wołczko. Sam Chciuk mówił o swojej twórczości, a następnie recytował cykl swoich wierszy oraz kilka wierszy przełożonych z obcych języków. Z tych przekładów największe wrażenie wywarł wiersz Zalcmana (przekład z żydowskiego) oraz wiersz Bohdanowicza "Księga" (przekład z białoruskiego).

Wieczór zgromadził licznych słuchaczy, pilnych czytelników książek i artykułów Chciuka, ukazujących się najczęściej w prasie emigracyjnej w Australii oraz w londyńskich "Wiadomościach".

DZIAŁ POETYCKI

pod kierunkiem Stefana Czaplińskiego

ZWYCIĘZCA

Bez miecza i bez tarczy, nagimi ramiony
Do stóp sobie rzuciłem świat pokorną bryłą!
Zwycięstwo majestatem róż mą skroń owiło
I oto mit, szaleństwem mocy mej wcielony.

Tryumfem grzmi me serce jak świąteczne dzwony!
Wszechmoc woli mej żyje! Dla rąk wrących siłą
Żaden czyn już nie został! Wszystko się spełniło!
I z dumą na swojego dzieła patrzę plony . . .

Zabijam swe tęsknoty. Spełniły podniebne
Zadanie przewodników... Już mi niepotrzebne . . .
Zmogłem wszystko, na wszystkim postawiłem nogę.

Jam jeden niezwalczony został: więc sposobię
Teraz potęgę swoją całą przeciw sobie,
By nie było nic, czego zwyciężyć nie mogę . . .

1903 LEOPOLD STAFF

OBJAŚNIENIA

W pięknym, głębokim wierszu poeta przedstawia obraz prawdziwego bohatera, który po zwycięstwie nie spoczywa na laurach, lecz kontynuuje walkę, tym razem z własną naturą, która skażona grzechem pierworodnym skłonna jest do wypaczenia celu walki. Trafnie wielki chrześcijański myśliciel XVII wieku Pascal nawoływał: Trzeba kochać tylko Boga i nienawidzieć tylko siebie! Znał krnąbrność natury ludzkiej, której nieokiełznanie doprowadziło wielu wielkich ludzi do upadku, lub nie pozwoliło im dokonać w pełni zamierzonej misji.

Rádio Cambijú Ltda.

ZYS - 27 - Kc/s - 1580 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ

Boa música, Clube dos Sócios, Têrço em Família, Hora da Música Polonesa (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Anúncios.

Avisos e Recados para Amigos.

ARAUCÁRIA — FONE: 109 — PARANÁ

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w Polsce

POMOC

przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.

PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy, tj. krowy, świnie. Węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy...

Tylko Paczki PEKAO wolne od cła

WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH

GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI

NOWA WIELKA ZNIŻKA SAMOCHODÓW Prod. POLSKIEJ

1)	art.	20038	"Fiat 125 P" 1300 cm.	$ 1.500
2)	"	20048	"Fiat 125 P" 1500 cm.	$ 1.650
3)	"	20008	"Warszawa 223"	$ 1.400
4)	"	20028	"Warszawa 224"	$ 1.400
5)	"	20148	"Warszawa Combi 223"	$ 1.550
6)	"	20024	"SKODA S100"	$ 1.370
7)	"	20124	"Wartburg de Luxe"	$ 1.470

Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:

PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,

p. Haliny BERGMAN,

SÃO PAULO

Caixa Postal N.º 5127 — Tel.: 220-39-65

KĄCIK RODZINNY:

Dlaczego większość kobiet woli mężczyzn bez brody?

Najpierw były baki, potem długie włosy, teraz jest broda: od pięciu lat mężczyźni starają się o nowy wygląd swych głów. Zrodzona wśród partyzantów kubańskich, zaadaptowana przez hipisów, święcąca triumfy na campusach amerykańskich, moda na owłosienie jest przede wszystkim proporcem bojowym: jest oznaką walki klas (młodych przeciw starym, rewolucjonistów przeciw konserwatystom) idei (nowoczesnych przeciw tradycyjnym, wyobraźni przeciw systemowi, aktywności przeciw inercji) oraz płci (zaakcentowanie męskości w odpowiedzi na kobiecą agresywność).

Poza zjawiskiem społecznym, psychologowie dostrzegają też w tej modzie wyznanie osobiste: każdy mężczyzna obnoszący brodę jest w mniejszej lub większej mierze potworem w zalążku. I tu kobiety się nie mylą: wystrzegają się brodaczy i wolą (w 90 proc.) mężczyzn bezbrodnych.

Opinie kobiet

Wobec zjawiska, jakim są narodziny i rozwój mody "brodatej", której ulegają przede wszystkim młodzi, intelektualiści i artyści, warto poznać reakcje kobiet. Ośrodek dokumentacji i sondaży "Playboya" przeprowadził wywiady z setką wybranych kobiet; 55 było w wieku od 16 do 30 lat, 45 miało 31 lat lub więcej.

Na pytanie — czy podoba się pani mężczyzna brodaty? — 87 kobiet odpowiedziało "nie". Dokładniej: 90 wypowiedziało się przeciwko brodzie i wąsom, 84 przeciwko samym wąsom. Wyjaśniając przyczyny swej niechęci do zarostu - kobiety mówiły: "To niedowład osobowości" (51 kobiet). "Jeśli zapuszczają sobie brody, to dlatego, że zdają sobie sprawę ze swego braku męskości, więc uciekają się do tej sztuczki". "Brodacze nie mają charakteru". "Za brodą kryje się zawsze brak energii". "Chcą sobie w ten sposób dodać osobowości, ale to jest sztuczne". "To dla zmylenia innych, broda nie pozwala odczytać wyrazu twarzy, nigdy nie wiadomo, co sobie brodacz myśli, trzeba być słabeuszem, by ukrywać w ten sposób prawdziwe uczucia".

— Broda jest wyzwaniem rzuconym higienie (37 kobiet): "Jest brudna, niedbała, niechlujna"; Broda jest nieprzyjemna (16 kobiet): "Jest nieprzyjemna", "kłuje". Kobieta woli to co gładkie; w mitologii romantycznej zdradzani mężowie bywają często brodaci, kochankowie — gładkolicy. Broda jest nieestetyczna (8 kobiet): "Postarza", "jest okropna", "nietwarzowa".

Co mówią brodacze?

Na stu brodaczy zaczepionych na ulicy: 5 — przyznało, że zapuściło brody, bo "taka jest moda", 17 — by "kryć mankamenty fizjognomii"; 41 — gdyż "miało wrażenie, że broda poprawi proporcje ich twarzy"; 17 — by "stworzyć sobie inną osobowość"; 11 — (wszyscy poniżej 20 lat) "z przyczyn politycznych"; 9 — by "uniknąć wreszcie codziennej męki golenia".

Na 100 zapytanych: 30 przyznało, że "ich osobowość odmieniła się", odkąd weszli w świat brody. Czują się na ogół pewniejsi siebie, bardziej zrównoważeni, mniej wrażliwi na krytykę; 70 stwierdziło, że ich powodzenia u kobiet wyraźnie wzrosły".

"Albośmy to jacy tacy"?

Powiedział mi jeden z wiernych czytelników moich felietonów w "Gazecie Niedzielnej": "Panie B! Czy Pan nie może pisać o czymś przyjemnym? Dobre te wspomnienia lwowskie! Czy musi Pan pisać o tym, że się kłócimy? Sami o tym wiemy! Czy musi Pan pisać, że się niektórzy świnią? O tym się też wie, a jak się nie wie, to może i lepiej !My wiemy jacy jesteśmy — a od Pana w felietonie chcemy: pogody, słońca, uśmiechu, beztroski..."

Aha?! I pędzelka z różową farbką? I ołówka, który wyretuszuje wszystkie cienie? I — pozłótki, która ozłoci to, co nie jest i nie było złotem?

Rozumiem! Obiecałem temu mojemu szczeremu, choć trochę bojącemu się prawdy i samego siebie — rozmówcy, że wrócę kiedyś w felietonach do wspomnień lwowskich, że będzie słońce, że będzie beztroski uśmiech...

Dziś — pod wrażeniem tej rozmówki — trudno trochę znowu zabawić się w popularną polską zabawę emigracyjną czyli "w strusia" (wsadza się głowę do piasku i głośno krzyczy: "wszystko jest w porządku! śmiejmy się!") i raczej zbiera mnie ochota na krakowiaczka... Sam już nucę sobie pod nosem: "Albośmy to jacy..." Jacy? Tacy! — odpowiadam sobie samemu, tacy właśnie jak mój rozmówca, niby to patriota w górnym locie, niby to pobrzękuje w braku szabelki — parasolem o bruk, ale — gdy przyjdzie do otwartej rozprawy, gdy trzeba się zaangażować, a nie tylko zagrzewać innych i innym bić brawo, ale samemu — otworzyć przyłbicę zardzewiałą od lat — a —to wtedy — od razu zabawa w strusia — szukanie piasku — i błogie przymykanie oczu. Jeszcze w dodatku żona powie przy kolacji: "Po co ci się do tego mieszać? kto wie, co z tego wyjdzie!?" I — wobec tego: pantofle, szlafrok, filiżanka owomaltyny i — oczywiście — telewizja! bo nie trzeba rozumieć, co gadają — same obrazki wystarczą!

Nie lubimy się angażować, eksponować, narażać, sprzeciwiać, na wielką skalę naturalnie, bo w byle krótkiej prywatnej rozmowie genialnie się nie zgadzamy, genialnie się sprzeciwiamy... na minimalną skalę ("ten Kociurkiewicz, proszę ja pana — zawsze jak ja mówię zielone — to on czerwone!").

Z tego niechętnego wyciągania głowy z piasku, z tego emigracyjnego dolce far niente — płyną na pewno różne inne konsekwencje, do których nie zawaham się zaliczyć i tych latami nie zmieniających się prezesów oraz całych zarządów instytucji społecznych na uchodźstwie.

Jest w tej niechęci do pokazania siebie i swoich możliwości — jakieś przerażające, coraz częściej przeze mnie obserwowane w terenie: generalne zobojętnienie na wszystko. Dosłownie na wszystko.

Kilka tylko przykładów od ręki: kościół? niedzielna Msza św.? eh, pomodlę się w domu — będzie taniej — tam dwa razy chodzą z tacą, a jak nie dam — to mnie ten od tacy takim obrzuci wzrokiem, że trzy noce widzę te oczy...

Teatr polski? — eh! przyjeżdżają wyciągać pieniądze! w mojej skrzynce TV — mam lepsze kawałki i to bez płacenia wstępu, bez ubierania się...

Pewien rocznik emigracji przestał się udzielać.

Wynarodowienie? Śmiejcie się! Jak się można **wynarodowić, gdy się do dziś u Anglików kupuje na migi?! — Nie przesadzajmy!** Młody rocznik — chodzi na polskie zabawy taneczne i głośno mówi między sobą ochoczo i pogodnie po angielsku. Łatwiej im. I to też starszy rocznik musi zrozumieć, gdy wyciągnie głowę z piasku.

Albośmy to jacy tacy! — Temat olbrzymi, kopalnia, JUMBO-JET felietonowy.

Wiktor Budzyński
("Gazeta Niedzielna" — Wielka Brytania)

Uśmiechnij się...

NA CZASIE

18-letnia dziewczyna czyta z wielkim zainteresowaniem książkę.

— Chodźmy dziś do kina — proponuje młodsza siostra.

— Niemożliwe! Muszę studiować!

— Studiować?... Przecież masz przed sobą książkę kucharską!

— Właśnie! Przecież za tydzień wychodzę za mąż!

ZROZUMIAŁ

Jurek patrzy na braciszka wrzeszczącego we wózku i pyta:

— Mamulko! Czy aniołek przyniósł go nam z nieba?

— Tak, kochanie!

— He, to ja wcale się nie dziwię, że go stamtąd wyciepli!

KŁÓTNIA W DOMU

Swarliwa baba powiada do swego męża:

— Ty na pewno się nie możesz doczekać, żeby ja już raz wreszcie zaparła oczy na wieki, prawda?

A mąż spokojnie na to:

— Oczy to nie! Ale gębulkę to mogłabyś nareszcie zawrzeć!

"ANAIS" STULECIA

Podaje się do wiadomości zainteresowanych, że wyszedł z druku drugi numer "ANAIS DA COMUNIDADE BRASILEIRO-POLONESA", wydany przez Superintendencia Stulecia Osadnictwa Polskiego w Paranie, w języku portugalskim, zawierający materiały historyczne, tyczące się naszego osadnictwa w Paranie.

UWAGA: Już się ukazał trzeci tom. Cena Cr$ 20,00.

"ANAIS" znajdują się do nabycia pod następującymi adresami:

Redacão do Jornal "Lud", Al. Cabral, 846.
Sociedade União Juventus, Rua Carlos de Carvalho, 575 — Curitiba.

KUCHNIA POLSKA

PIEROGI Z TWAROGIEM

Na 500 gr mąki bierzemy 1 jajko, 1 łyżkę masła i tyle wody, ażeby ciasto było wolne i ciągnące, a zarazem łatwe do wałkowania. Rozwałkować cienko, wyciskać, foremką lub zwykłą szklanką okrągłe placki, które się twarogiem nadziewa. Twaróg musi być suchy, inaczej okaże się za płynny i wypadnie z pierogów podczas gotowania. Gotowe pierogi gotujemy w solonej wrzącej wodzie i w większym garnku.

Nadzienie

1/2 kg twarogu,
2 łyżki topionego masła
3 żółtka
garść rodzynków
1 łyżka cukru.

Ser przepuszczamy przez maszynkę do mielenia mięsa, dodajemy wszystkie podane składniki i wymieszamy dokładnie. Nakładamy małą łyżeczkę lub jak ktoś lubi więcej, nadzienia, zwilżamy brzegi ciasta, i zaklejamy dokładnie. Na wrzącą osoloną wodę wrzucamy pierogi do garnka, i gotujemy je aż wypłyną, i trochę dłużej.

Podajemy pierogi polane masłem, albo przyrumienioną bułeczką w maśle, albo ze słodką ubitą śmietanką, lub kwaśną śmietaną. Tak jak kto lubi. A dla tych co lubią słodkie pierogi podajemy cukier.

AUTO LONDRINA
DE
GETÚLIO THADEU OSTROWSKI
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
Plantão aos domingos e feriados
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER
MÉDICO
Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. — Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital —
Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 83 - Fone: 23-8494 — 11.º andar — Conjunto, 1411 — Edifício Barão do Rio Branco.
Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 22-5473
CURITIBA — PARANÁ

DR. AUGUSTO KISZKA
Clinica Médico Cirúrgica
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Pref. Municipal.
ATENDE:
Hospital: das 8 às 12 horas.
Consultório: Rua D. Pedro II, 829 — das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANÁ

DR GABRIEL NOWICKI
Dyplom Uniwersytetu Paryskiego. — Były Profesor Uniwersytetu Paranskiego.
Po powrocie z Europy przyjmuje w *Farmácia Stelfeld*, Praça Tiradentes, 53 od godziny 9-tej do 13-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.
Rezyd.: Ebano Pereira, 322

Dentyści:

DR WINCENTY FLENIK
Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba

DR. NEWTON MAIEWSKI
Cirurgião Dentista
Extrações e dentaduras em 6 horas.
Marechal Deodoro, 211 — 17.º andar - Fone: 23-4659
Res.: 23-0200
Edifício BRADESCO
CURITIBA

DR STANISŁAW PUCHAŁA
CIRURGIÃO — DENTISTA
CONSULTÓRIO
Av. Iporanga, 877 — 1.º andar — Sala 116 — Tel.: 35-0839
SÃO PAULO

DR. SILVESTRE GORSKI
CIRURGIÃO DENTISTA
Atende no seguinte horário: segundas, quartas e sextas feiras das 8.00 às 11.00 e das 13.00 às 19.00 horas.
Às quintas feiras: das 14.00 às 17.00 horas.
AL. Júlia da Costa, 1.190 — Fone: 23-4954 - CURITIBA

Szpitale:

Prevenção do Câncer Ginecológico
Exames com hora marcada
Fone: 22-2222
CASA DE SAÚDE DR MOYSÉS PACIORNIK
Rua Lourenço Pinto, 89
CURITIBA — PARANÁ

DR. RENATO CÉSAR DA ROCHA — MÉDICO
Clinica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras
C. — Edifício Barão do Rio Branco — Rua Barão do Rio Branco, 63 — 11.º andar — Conjuntos, 1105/1106 — Telefone: 23-9522 — Ramais, 234 — 235 — Residência: Rua Ubaldino do Amaral, 962 — Fone: 23-8890 — Curitiba.

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPSZAK
Pça. Osório, 45 - 1.º and. 105
Telefon: 23-8944 - Curitiba
Załatwia inwentarze, ściąga wszelkie płatności, przeprowadza usuwanie lokatorów, broni sądownie w jakichkolwiek sprawach kryminalnych.
Mówi się po polsku

DR EDWARD ŻELAK
Załatwia sprawy cywilne, bandowe, kryminalne, robotnicze i zasiłkowe. Przeprowadza inwestacje. Rua Emiliano Perneta n.º 18 (Edifício Perneta n.º 18 — 4 andar - Conj. 401 (Esq. Av. Barão do Rio Branco) - Edifício Quinco - CURITIBA

DR LEOPOLDO ANTÔNIO SOKOŁOWSKI
Sprawy cywilne, kryminalne, inwestacje, pracy, rodzinne itd.
Praça Presidente Getúlio Vargas 18
Tel.: 173 - S. José dos Pinhais - Paraná

PAULO FILIPAK
ADVOGADO
Causas civeis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9.30 - 11.00 e das 16 às 18 hs.
Rua Cândido Lopes, 205 — 2.º andar — CURITIBA — PR.

FELIKS GOLAS
CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos, declarações do imposto de renda, livros de contabilidade em geral.

HISTÓRIA DA POLÔNIA

252) **J. FICINSKI**

Stalin, num longo discurso de algumas horas, afastou todos os argumentos apresentados em favor do govêrno polonês em Londres, equiparando o govêrno de Lublin à situação patriótica de degaullismo na França. Depois de envolver a discussão com argumentos désse jaz, sempre frizando a boa vontade da URSS para com a Nação polonesa, Stalin conseguiu que a solução da questão do nôvo govêrno polonês fôsse pasada à uma comissão formada por Ministros, Molotow, Stettinius e Eden.

Nessa reunião de "três menores", Stettinius tendeu logo a posição de Molotow, propondo que o govêrno existente em Lublin fôsse reestruturado a fim de tornar-se plenamente representativo pela cooperação de elementos de dentro e de fora do País. Esse govêrno seria reconhecido pelas Nações Aliadas, porém teria de comprometer-se a organizar eleições livres logo que isso fôsse possível.

O Ministro Eden fêz uma tênue tentativa de protesto, objetando que não se tratava de reforçar o govêrno de Lublin, mas sim, de formar um govêrno completamente nôvo. Molotow imediatamente reagiu, apresentando longa série de dificuldades para a formação de um nôvo govêrno na Polônia.

Perdendo ponto por ponto na discussão com Molotow, os dois Ministros aliados chegaram na reunião plenária, no dia 9 de fevereiro, com relatórios que patenteavam nada terem conseguido de Molotow, cujos pontos de vista permaneceram inalterados.

Dando-se por vencido, Rooseveit pediu algumas concessões com as quais pudesse apaziguar os 6 milhões de eleitores americanos de origem polonesa, que , evidentemente, ficariam indignados com os resultados da Conferência de Yalta, na qual a traição cometida contra a brava nação polonesa estava patente.

Churchill apelou aos bons sentimentos de Stalin, confessando que, na realidade, no momento não possula elementos suficientes para poder discutir a situação interna na Polônia a fim de assumir decisões, realmente, de intrínseca importância na futura existência de uma Nação. Exigiu que, pelo menos, os Embaixadores dos EE. UU. e da Grã-Bretanha exercessem uma fiscalização no decorrer das eleições para a formação do nôvo polonês de pós-guerra, proposta que Stalin aceitou prazeirosamente. Sabia de ante-mão da frivolidade de tal fiscalização.

A pergunta feito por Churchill se Mikolayczyk poderia retornar à Polônia e tomar parte nas eleições, Stalin respondeu que "pertencendo êle ao Partido Popular, logo não sendo fascista, Mikolayczyk poderia tomar parte ativa nas eleições do futuro govêrno da Polônia.

O resultado da vergonhosa Conferência de Yalta é sobejamente conhecido de todo mundo:

— Os EE. UU. e a Grã-Bretanha reconheceram o govêrno provisório da Lublin;

— Os "Três Grandes" reconheceram que a fronteira oriental da Polônia devia correr pela "linha Curzon", retificada por Stalin;

— As restantes fronteiras da Polônia seriam demarcadas durante a Conferência de Paz.

Assim fôra consumada a maior injustiça e traição contra uma Nação aliada ,cujos filhos generosamente derramaram seu sangue em todos os campos de batalha, em defesa da verdadeira democracia e da liberdade dos povos.

(continua)

Abranches - Matka kolonii polskich w Brazylii

KS. JAN PITOŃ, CM.

3 — PACATUBA — RODZIN 8

Jan Żyła, Piotr Brzeziński, Jan Miłoński, Ignacy Lipski, Jan Sejsłowski, Wawrzyniec Wodkowski, Józef Mankowski, Ignacy Groszewicz.

W roku 1906, gdy Księża Misjonarze objęli parafię po ks. Leonie Niebieszczańskim, Abranches pod względem ludnościowym przedstawiało się następująco:

Abranches	90	rodzin	600	dusz
Lamenha Wielka	140	"	800	"
Lamenha Mała	70	"	400	"
Antônio Prado	50	"	300	"
Pacatuba	30	"	200	"
Pilarzinho	40	"	200	"
Cachoeira - Venâncio	50	"	250	"
Inne włoskie i brazylijskie	30	"	200	"
RAZEM	500	"	3.000	"

11 — SZKOLNICTWO

A — ABRANCHES

Szkolnictwo w parafii Abranches sięga prawie samych początków kolonizacji; ciężar utrzymania szkoły i profesora spoczywał na rządzie. "Relatório do presidente dr. Adolfo Lamenha Lins z 15-II-1876 r. skierowane do Asemblei — wspomina, że w 1875 roku zakontraktowano ks. Mariana Giżyńskiego, aby spełniał obowiązki kapelana i nauczyciela w kolonii Abranches przez dwa lata; musiał jednak ustąpić z powodu skarg. Ks. Giżyński przybył do Brazylii z Płocka w 1859 roku. Pracował w Rio Grande do Sul — w Coro Nôvo, Passo Nôvo, Boa Vista aż do zakontraktowania go przez rząd parański; przyjął obywatelstwo brazylijskie; pracował w Votuverava, Araucária, Penha (Sta. Catarina), São José de Capão Bonito (São Paulo), São Bernardo do Campo, Campo Largo de Sorocaba. (Archiwum Curia de São Paulo, gav. 53; Arquivo Nacional cod. 524).

Następną szkółkę staraniem ludności polskiej wzniesili koloniści w 1884 r. z drzewa; przetrwała do 1928 r. i była kolebką dzisiejszego zakładu Sióstr Miłosierdzia, Instituto São José.

Różni nauczyciele przesunęli się przez Abranches; w większości przygodni z braku fachowych ludzi i braku funduszów; najczęściej "profesorem" był biegłejszy kolonista lub organista; czas jakiś uczył Grabowski.

Wspominając organistów, należy wymienić J. Trałkę, który od lat sprawował funkcję kościelnego i organisty w katastarszej parafii Abranches. Jemu przypisują pomysłodawstwo pierwszej polskiej pieśni, hymn o Paranie, który został wykonany w Towarzystwie Tad. Kościuszki w Kurytybie w 1899 roku. (Głuchowski — "Na Antynodach" — str. 224).

Brakom fachowych sił nauczycielskich starano się zaradzić przez sprowadzenie Sióstr Zakonnych z Polski. W tym celu zawiązano Komitet pod kierunkiem ks. Leona Mieszczańskiego do którego należeli: Leon Bielecki — redaktor "Gazety Polskiej w Brazylii", Stefan Witostawski, Józef Preis. Po długich staraniach przybyły Siostry Miłosierdzia z Chełmna 17-X-1904 r. Były to Siostry: Ludwika Olsztyńska Natalia Zientak i Leokadia Suchoświat.

Sprawa szkolna i wychowanie zostało definitywnie rozwiązane: fachowe przygotowanie Sióstr Zakonnych zapewniło przyszłym pokoleniom skarby wiedzy i wiary, którą pierwsi pionierzy przynieśli z Kraju.

Również w szybkim tempie kolonia rozwiązała sprawę budynku szkolnego. Już w 1904 roku powstała murowana "Szkoła polska św. Józefa".

(C. d. n.)

75.º Aniversário de Fundação da Sociedade Cultural "Águia Branca"

(SEDE: RUA MAL. DEODORO, 613 — RIO GRANDE — RS.)

Completa no corrente ano, mais precisamente no dia 5 de julho, 75 anos de fundação a Sociedade Cultural "Águia Branca" na cidade de Rio Grande, Estado do Rio Grande do Sul.

Data tão significativa deve merecer de todos nós o máximo respeito e consideração pois, primou sempre nossa Sociedade neste torrão gaúcho, com suas tradições, apôio, obediência e cultura, manter vivos nesta Pátria os sentimentos, costumes e até certo ponto, o idioma de seus fundadores que, vindos da Polônia distante, aqui construiram suas residências, continuaram suas vidas e mantiveram suas saudades, sempre apoiados pela gente bondosa, digna, ordeira e trabalhadora que os recebeu de braços abertos.

Assim, desde o ano de 1896 a 5 de julho, como fruto de dedicação a sua nova Pátria, os poloneses nossos antepassados que aqui aportaram, decidiram fundar uma casa, um recanto, um segundo lar que lhes desse a continuação de sua Pátria de origem fundando a então "Sociedade Polonesa "Águia Branca".

Porque esta denominação de "Águia Branca"? Por ser o símbolo da nação polonesa desde a sua organização na Europa como nação livre e independente baseado em fatos e citações históricas, essas, com uma existência já há mais de 1.000 anos.

Porque o deslocamento de poloneses e sua fé na Pátria e o motivo da vinda dos mesmos para êste Brasil espalhando-se pelos rincões de nossa terra principalmente pelos Estados do Rio Grande do Sul, Paraná, Guanabara bem como Santa Catarina e São Paulo em menor escala? Porque desejavam trabalhar com liberdade, descobrindo novos horizontes, novos meios de vida e, na época, a Polônia infelizmente nada lhes podia oferecer, pois há quase cem anos e depois mais cinquenta, estava a mesma dividida, subjugada, amordaçada e sendo destruida lentamente pelos seus ocupantes russos, alemães e austro-húngaros, reconquistando sua independência sòmente com a finalização da primeira guerra mundial, isto é em 1918.

Os poloneses aqui chegando, sentindo-se rejuvenescidos e na sua maioria como simples operários, a esta terra começaram a se dedicar e nós, até a data de hoje, procuramos sempre seguir o exemplo que nos foi dado e ensinado, para que possamos, por tôda a nossa existência, merecer de nossos ancestrais a eterna gratidão de termos continuado com afinco a manutenção da semente que pelos mesmos foi plantada em solo tão valoroso de nossa Pátria.

A organização da Sociedade, como tôdas as iniciativas pioneiras, exigiu muita dedicação e trabalho com grandes sacrifícios e abnegação de seus fundadores que para relembrarmos, citaremos a seguir seus nomes e constantes dos documentos da Sociedade guardados religiosamente nos arquivos da Secretaria sendo os fundadores os seguintes: Dr. Estanislau Kłobukoski, Adolfo Czempik, José Pawliński, Stanisław Leszczyński, Carlos Ruzycki, Leonardo Grabowiecki, Inácio Świątkiewicz, Francisco Bukowski, Francisco Krzemiński, Antônio Włodarski e Benedito Cegliński.

Reunidos inicialmente na residência ora de um ora de outro dos fundadores, esta Sociedade assim se manteve quando, no ano de 1904, conseguiu-se adquirir um terreno situado à Rua Mal. Deodoro, 613, sua atual sede, e começou a construção da casa que por muitos e muitos anos serviu como sede e que sòmente agora há aproximadamente dois anos, êste patrimônio foi aumentado com a aquisição da casa ao lado, frente para a rua Marechal Deodoro.

Sofreu a sede, até os dias de hoje, uma série de melhoramentos e reformas que fazem, na situação que agora se apresenta, valorizar cada vez mais a obra inicialmente construída.

Francisco Figas — Cap. — Secretário da SCAB.

(Continua)

Język polski w szkołach brazylijskich

Niedawno czytaliśmy w "Ludzie" bardzo ciekawą wiadomość z Francji, według której Polonia tamtejsza dąży do wprowadzenia języka polskiego do średnich uczelni tego kraju.

Sądzę, że gdyby mieliśmy taką metę na przyszłość, wszystkie wysiłki Polonii brazylijskiej dążące do utrwalenia języka i kultury polskiej na tutejszym terenie nabrałyby większej dynamiki.

Ktoś może powiedzieć, że to nierealne marzenie...

A jednak w średnich szkołach brazylijskich istnieje prawo dozwalające uczenia się języka, zawsze gdy zainteresowani są większością w pewnej klasie. Gimnazjum w Araukarii np., jak się dowiedziałem w rozmowie z dr Pawłem Filipakiem, korzysta z tego prawa i funkcjonuje tam od kilku lat regularny kurs języka polskiego jako przedmiot obowiązujący. Podobnie jest w pewnym mieście w Rio Grande do Sul. Jak się okazuje, rząd brazylijski nie sprzeciwia się wprowadzeniu języka obcego w szkołach tutejszych. I słusznie, gdyż taka możliwość może tylko wzbogacić kulturę brazylijską.

W przyszłości młodzi Brazylijczycy o złocistych włosach — zwłaszcza w miastach gdzie emigracja polska przeważa (np. w Mallecie, São Mateus, Irati, itd.) — mogliby uczyć się języka swych praojców i zapoznać się z kulturą polską. Sama prośba rodziców do dyrektora jakiegoś gimnazjum, aby wprowadzić język polski, czy też prośba do władz stanowych, aby dały na to zezwolenie — nie są głównymi problemami tej sprawy. Główniejszym problemem z którym mamy do czynienia jest brak odpowiednich kadr nauczycielskich.

Jak wiadomo, obecnie może uczyć w gimnazjach tylko ten, który posiada kurs uniwersytecki. A więc, rodzice powinni zachęcać swych synów i córki, aby się interesowali kursem filozofii. A tym samym mieć "status", czyli prawo do uczenia w szkołach średnich. Potem, można się domagać u władz uniwersyteckich aby wprowadzono język polski na Kursie Filozofii — obok angielskiego, francuskiego i niemieckiego. Na to jednak potrzeba z naszej strony żywego zainteresowania!

A właśnie niedbalstwo charakteryzuje niestety ostatnio Polonię brazylijską. Wystarczy przypomnieć tu Kurs języka polskiego w Tow. União Juventus, w Kurytybie: powstał on i trwał przez cały rok 1970. Szlachetna ta inicjatywa jednak nie napotkała jeszcze na oczekiwaną reakcję rodaków, i w roku bieżącym kurs ten nie rozpoczął się jeszcze — z brakiu minimalnej ilości alumnów (20)... Sugeruję więc, aby — jako pierwszy krok — inicjatywa Tow. União Juventus została poparta i wykorzystana przez Polonię kurytybską. Chyba to dość realna perspektywa.

Antoni H. Czaja

ROMAN WACHOWICZ

Strzępy Historyczne

CZESŁAW LEWANDOWSKI — życiorys

W 1922 roku Lewandowski wyjeżdża do Krakowa gdzie zostaje przyjęty do Akademii Sztuk Pięknych. Studiuje z wielką gorliwością i zapałem. Ale i tym razem zły los niedługo pozwala mu cieszyć się szczęściem zdobywania i pogłębiania swej wiedzy i umiejętności malarskich. W krótkim czasie po podjęciu studiów w Krakowie umiera jego ukochana matka do której był bardzo przywiązany i której chciał poświęcić swe życie. Cios ten godzi młodzieńca w samo serce i zmusza do opuszczenia Krakowa. Złamany na duchu wraca do swego rodzinnego miasta, gdzie przez następne dwa lata żyje bez konkretnego celu. Boryka się też w tym czasie z dużymi trudnościami znalezienia odpowiedniej pracy.

Ponieważ w Zgierzu nie mo'że jej znaleźć, w 1924 roku decyduje się na wyjazd do Poznania. Tutaj, podczas zwiedzania kościoła św. Łazarza, przypadkowo zapoznaje się z artystą-malarzem St. Jarockim, który angażuje go do pracy w Teatrze Wielkim.

Dwuletni okres stałej pracy w Teatrze Wielkim w Poznaniu pozwala Lewandowskiemu zaoszczędzić trochę pieniędzy. W tym czasie rodzi się w nim myśl wyjazdu do Brazylii.

W sam Nowy Rok 1927 r., jako pasażer III klasy linii oceanicznych, z bólem serca opuszcza rodzinny kraj. 23 stycznia tegoż roku ląduje w Rio de Janeiro.

Nowy kraj, nowe życie, nowe nadzieje. Zachwycony cudowną przyrodą a szczególnie jej bujną tropikalną roślinnością, decyduje się na pozostanie w Rio. Zarabia na życie pracą malarską i dekoracyjną. Niedzielami urządza wycieczki, podczas których oddaje się swej tak bardzo umiłowanej sztuce malarskiej. Wykonywana praca zarobkowa pozwala mu korzystać z odpowiedniego mieszkania i zaoszczędzić dodatkowo parę milrejsów.

W 1936 roku, nękany tęsknotą za rodakami, korzysta z zaproszenia pewnego zamożnego fazendeira i wyjeżdża do Północnej Parany. Senhor Julio zabiera go do swojej fazendy, oddaje mu do dyspozycji dom mieszkalny, dostarcza wszelkich materiałów do pracy malarskiej i gorąco zachęca do malowania obrazów. Po dziewięcio-miesięcznej intensywnej pracy artystycznej w Północnej Paranie, Lewandowski jedzie wreszcie do Kurytyby, aby zorganizować swoją pierwszą wystawę malarską. Wystawa ta odbyła się w początkach maja 1937 roku i zapoczątkowała pierwszy etap wystaw dzieł utalentowanego malarza ze Zgierza.

Wielkie powodzenie tej pierwszej a zarazem tak znamiennej dla dalszych losów Lewandowskiego wystawy, wywołało prawdziwą sensację. Było wydarzeniem szokującym cały parański świat artystyczny. Tłumy ludzi zwiedzające wystawę rozkupiły zaraz w pierwszych trzech dniach wszystkie jego dzieła. Prasa fachowa i codzienna nie szczędziły gorących słów uznania dla talentu polskiego artysty. Ten nieoczekiwany sukces stał się dla Lewandowskiego bodźcem do całkowitego poświęcenia się malarstwu. Od tej pory wystawia on swe obrazy w Rio de Janeiro, São Paulo, Pôrto Alegre, Belo Horizonte, Pelotas, Bahii, Brasilii, Ribeirão Preto, Recife, Franca, Joinvile, Blumenau i innych miejscowościach. Prawie w całej Brazylii znajduje on wielkie uznanie, cenią go i szanują.

Wybuch drugiej wojny światowej zastaje Czesława Lewandowskiego w São Paulo. Chcąc czynnie uczestniczyć w obronie zagrożonej ojczyzny zgłasza się do Konsulatu R.P. w São Paulo z prośbą o wcielenie go jako ochotnika do armii walczących z najeźdźcą hitlerowskim. Niestety — nadzieje zawiodły go. W tym bowiem czasie nie organizowano na terenie Brazylii żadnego werbunku. Bierze więc aktywny udział w licznych zebraniach i wiecach patriotycznych Polonii brazylijskiej, oraz uczestniczy w zbiórkah funduszu na rzecz palącej się Polski. Z São Paulo wyjeżdża do Pôrto Alegre a następnie do Pelotas, gdzie pod protektoratem Towarzystwa Kultury i Sztuki wystawia swoje prace. Zorganizowana wystawa ściąga tłumy ludzi pragnące poznać dzieła artysty, którego ojczysty kraj był niszczony przez bandy hitlerowców. (W tym czasie również i Brazylia traci trzy okręty zatopione przez Niemców). Jako syn walczącej Polski, Lewandowski jest wyróżniany uwagą i obdarzany gorącą sympatią przez ludność brazylijską. Otrzymuje dużo wyrazów podziwu i uznania za bohaterską postawę narodu polskiego. Niezłomnie wierzy, że Polska nie zginie, że powstanie z gruzów do nowego życia.

W tym czasie Lewandowski maluje obraz "Smutek Chopina", który ofiarowuje później (już po wyzwoleniu Polski) Muzeum Narodowemu w odbudowanej Warszawie. Jego darem dla powyższego Muzeum są także dwie akwarele o tematyce brazylijskiej.

(C.d.n.)

PSZCZELARSTWO

Dnia 24 czerwca bieżącego roku odbyła się w Seminário Menor São Vicente de Paulo, w Araukarii, krótka ale znamienna uroczystość wręczenia ponad 40 "Certificado de Apicultor". Kursy te odbyły się w większości w Seminarium, a jedynie zajęcia praktyczne przeprowadzone były w pasiekach (apiários "ESKA").

Na 46 wpisanych zakończyło kurs 43. W porównaniu z innymi kursami, procent tych co nie spełnili wymaganych warunków by uzyskać certyfikat, był bardzo niski. Stwierdzić wypada, że tak dobre wyniki można było osiągnąć dzięki współpracy dyrekcji szkoły i wysoko postawionej dyscyplinie. W innym wypadnie zrobić porównanie z innymi, znanymi szkołami, że dyscyplina ta oparta jest na autentycznym autorytecie w połączeniu z serdecznym stosunkiem między uczniami, dyrekcją i wykładowcami.

Ważne jest to, że uczestnicy kursu, pochodzą z różnych rejonów nie tylko Parany, przekażą uzyskane wiadomości innym w swoim środowisku.

Przewodniczyli uroczystości: Ks. Superior Ladislau Biernacki, i ks. Pedro Geliński, którym serdecznie dziękuję za zainteresowanie i współpracę. Byli również obecni: przedstawiciel prefekta Araukarii — pan Acir Tôrres i Dr Paulo Sommer — prezydent APA i szef dep. technicznego INCRA na Paranę.

W związku z wzrastającym zainteresowaniem pszczelarstwem, "Lud" zacznie drukować w odcinkach podstawowe wiadomości, które ułatwią zainteresowanym właściwe podejście do przedmiotu. Przyjmując jako zasadę, że jedynie pszczoły w ręku dobrze zorientowanego pszczelarza nie przedstawiają żadnego niebezpieczeństwa a wręcz przeciwnie mogą dać znaczne dochody. Stare metody nie nadają się do eksploatacji pszczół zafrykanizowanych.

Wobec tego, że stosunkowo mała ilość wśród osób gdzie dociera "Lud" czyta i posługuje się językiem polskim, (szczególnie wśród młodzieży), w porozumieniu z redakcją tygodnika postanowiliśmy publikować cały materiał w języku portugalskim. Nie mniej jakiekolwiek pytania dotyczące pszczół mogą być pisane w języku tak polskim jak i portugalskim i kierowane na adres "Ludu", albo S. Kurletto, Apiários "ESKA", Araucária — Paraná.

Já está no prelo o nôvo CANTEMOS AO SENHOR manual de Liturgia do cristão paranaense, editado pela **Gráfica Vicentina Ltda.** O livro, com 224 páginas, além da Liturgia da Missa e 215 cânticos selecionados, conterá o Ritual do Batismo na Missa, Cultos Dominicais e outros devocionais próprios do povo do interior, porém, atualizados.

A capa foi idealizada e executada pelo Padre Paulo Jubel, da Cúria Metropolitana de Curitiba.

Dentro de 30 dias a editôra já estará distribuindo CANTEMOS AO SENHOR em todo Paraná. O prêço foi estimado em Cr$ 3,50.

POR QUE MORRERAM OS ASTRONAUTAS ?

MOSCOU — Fontes comunistas não-soviéticas revelaram que foi uma "embolia" — a formação de bôlhas de ar na corrente sanguínea — motivada pela despressurização súbita da nave, a causa da morte dos astronautas da Soyuz-11. Esta foi a conclusão a que chegou a Comissão Oficial encarregada de apurar as causas do desastre. As fontes receberam a informação de cientistas soviéticos acrescentando que a despressurização súbita que matou os cosmonautas ocorreu aparentemente no trajeto final de volta à terra, quando se separaram os módulos de comando — onde ficam, os tripulantes, e de serviço, onde ficam os motores da nave. As comunicações com a nave foram interrompidas no momento em que os cosmonautas ligaram os foguetes de freio para entrar na atmosfera da terra. Segundo os informantes, a identificação da embolia como causa da morte, foi conseguida com a autópsia feita nos corpos. Os cosmonautas — Georgui Dobrovolsky, Vladislav Volkov e Victor Patsayev, receberam uma solene homenagem póstuma e suas cinzas foram colocadas no Panteão dos Heróis, nas muralhas do Kremlin. Um discurso pronunciado durante a homenagem pelo presidente da Academia Soviética de Ciências, Mstislav Keldysh, parecia indicar que a causa da morte tinha sido mecânica e não biológica. "As cosmonaves Soyuz foram usadas com êxito muitas vêzes nos vôos espaciais, mas um acidente inesperado levou a um trágico desastre", declarou Keldysh. Enquanto isso, o corpo de cosmonautas da URSS assegurou que a investigação do espaço sideral não sofrerá qualquer interrupção pela União Soviética.

LIVROS À VENDA

A Gráfica Vicentina Ltda. está credenciada a vender e tem à disposição dos interessados os seguintes livros:

O Fascínio por Cristo	Cr$ 1,50
O Sangue da Paz	Cr$ 2,00
Paixão de Um Padre	Cr$ 3,50
Os Jovens Escrevem Assim	Cr$ 5,00
O Diário da Morte	Cr$ 1,50
Cantemos ao Senhor (em polonês)	Cr$ 2,50
KALENDARZ LUDU (em polonês)	Cr$ 10,00
ANAIS da Comunidade Bras.-Pol.	Cr$ 20,00
ENAMORADOS	Cr$ 3,50
O Jovem e o Casamento	Cr$ 3,50
Os Jovem	Cr$ 4,00
Lágrimas	Cr$ 6,00
Juventude e Sexo	Cr$ 3,50
Deus Está Morrendo	Cr$ 3,00
Sonhos Complexos e Personalidade	Cr$ 15,00
Moral para Gente Evoluída	Cr$ 5,00

GRAFICA VICENTINA LTDA. — Alameda Cabral, 846 — C.P. 155 — Curitiba — Paraná

PEDIDOS pelo reembôlso postal.

Jubileu de Prata de Monsenhor Ladislau Rubin
(Bispo Titular de Serta)

EDMUNDO GARDOLINSKI

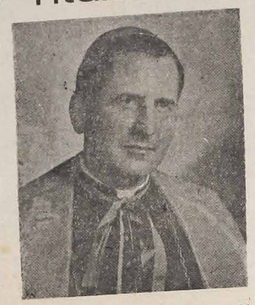

Em fins de junho p. passado transcorreu o Jubileu de Prata da ordenação sacerdotal do Bispo Dom Ladislau Rubin, Delegado do Primaz da Polônia, Cardeal Wyszynski, para os assuntos das Emigrações Polonesas no Exterior, e, também, Secretário Geral do Sínodo dos Bispos, com sede em Roma.

Trata-se, pois, de uma figura ímpar no mundo católico, porém, bastante conhecida no Brasil desde a sua memorável visitação pastoral aos núcleos poloneses, ocorrida em setembro de 1968. Naquela oportunidade, S. Excia. foi recebido carinhosamente pelas autoridades civis, militares e eclesiásticas e pelo povo de vários estados, a partir do Rio de Janeiro, depois, São Paulo, Paraná e, finalmente, Rio Grande do Sul.

O ilustre visitante teve ocasião de conhecer de perto as condições de vida dos imigrantes poloneses e seus descendentes, as suas atividades e realizações no campo econômico e cultural e constatar, principalmente, o seu acendrado patriotismo e religiosidade. E, para tanto, não hesitou em percorrer o interior do País e do nosso Estado, em particular, por todos os meios disponíveis ou que lhe foram colocados ao alcance.

Dotado de uma vasta cultura e conhecimentos da atualidade, falando fluentemente vários idiomas, S. Excia. Dom Ladislau Rubin, soube conquistar a todos com sua simplicidade e sabedoria.

Desde os primeiros momentos de sua chegada ao Brasil, bem como durante a sua permanência de vários dias em Pôrto Alegre, tivemos a grata oportunidade, senão o privilégio, de conviver com S. Excia., razão pela qual formulamos por intermédio do LUD, as nossas mais efusivas congratulações pelo transcurso de tão significativa efeméride.

Temos a impressão que tôda a coletividade polonesa no Rio Grande do Sul, estará comemorando condignamente uma data tão auspiciosa. Ela remonta, na verdade, aos fins de junho do ano de 1946, quando S. Excia., recebeu em Beyruth (Líbano) a sua sagração sacerdotal. Lá, no longínquo Oriente, aprende a cultura e o idioma árabe. Coube-lhe, então, entre outras incumbências, prestar os mais assinalados serviços aos seus patrícios refugiados, após a Segunda Guerra Mundial, quer na qualidade de Capelão do Ginásio Polonês, quer como Moderador da Congregação Mariana de Estudantes.

Três anos mais tarde, por ordem de seus superiores, vai estudar em Roma, onde obtém o doutorado em Direito Canônico na Universidade Gregoriana. Durante os anos de 1953/1958 foi o guia espiritual dos poloneses na Itália, para desempenhar mais tarde, ou seja, de 1959 a 1964 as suas novas funções de Reitor do Colégio Papal — destinado aos poloneses em Roma. Em 1964 é consagrado Bispo, e, no mesmo ano, torna-se o Delegado do Cardeal Wyszynski para os assuntos religiosos de tôda a imigração polonesa. Finalmente, no ano de 1967 foi nomeado por S. Santidade Papa Paulo VI como Secretário Geral do Sínodo dos Bispos.

Objetivando, pois, dar maior realce às comemorações foi constituído em Roma, um Comitê Especial do Jubileu de Prata, que é composto por todos os reitores das missões polonesas no exterior, sob a presidência de S. Excia. Bispo S. Wesoty. O referido Comitê sugeriu que a melhor maneira de homenagear ao ilustre jubilado seria organizando uma campanha para angariar fundos com o objetivo de remodelar a Igreja de Santo Estanislau, em Roma, onde Dom Ladislau Rubin é o Reitor da Missão (Rua Botteghe Oscure, 15). E, não é segrêdo para ninguém que o seu mais ardente desejo é vê-la novamente restaurada, no esplendor dos séculos passados.

Eis um pouco da história dêste templo e que nos foi contada, pessoalmente, em Roma, há um ano, pelo próprio Dom Ladislau Rubin:

Os poloneses visitavam a Cidade Eterna desde tempos remotos e por muitas razões. Havia, naturalmente, motivos de ordem religiosa, pois, Roma é sede da Igreja Católica e residência do Papa, e havia, também, motivação cultural. Roma foi e continua sendo um grande centro de cultura que atrai estudiosos ou estudantes há centenas de anos. É muito natural, pois, que os poloneses que chegavam a Roma queriam sentir-se à vontade, entre os seus, e daí terem surgido espontâneamente suas hospedarias, sociedades ou igrejas. E, entre êstes pontos de apoio, como o mais firme e maior cabe citar a Igreja de Santo Estanislau juntamente com o Hospicium — que lhe é anexo. Fundado pelo Cardeal Hozjusz em 1578, e construído graças à generosidade da Rainha Anna Jagiellonka, e dos Reis Stefan Batory e Estanislau August Poniatowski. O seu interior e a parte superior da fachada datam do século XVIII, em estilo barroco, onde figura, entre as pilastras, a seguinte inscrição: "Templum S. Salvatoris et Stanislai E. M. Hospitii Nation Polonor MDLXXX".

O interior da Igreja, que visitamos naquela oportunidade, embora não seja muito amplo, é, entretanto, muito belo e acolhedor. Possui, além disso, um grande valor histórico e artístico, notadamente, para todos aquêles que conhecem a História da Nação Polonesa. Assim, já em 1619, os soldados poloneses que foram libertados da escravidão turca pelos Cavaleiros de Santo Estevam, ali encontraram refúgio antes de retornarem à Pátria. O mesmo aconteceu em 1629 e 1932.

O Papa Gregório XV em 1621 ali celebrou missas com orações especiais em favor da Polônia que lutava, então, com o Império Otomano. Em 1632 é celebrada outra missa solene em ação de graças por motivo da eleição do Rei Ladislau IV, o que, aliás, dá início a outras cerimônias religiosas cada vez que ocorrem acontecimentos mais importantes.

O Papa Alexandre VII Chigi várias vêzes honrou com a sua presença a Igreja de Santo Estanislau, em companhia de muitos príncipes da Igreja. E, quando os poloneses comandados pelo Rei Jan III Sobieski derrotaram os infiéis em Chocim, o próprio Papa Clemente IX, em presença de 29 cardeais, entoou Te Deum, em ação de graças. Do mesmo modo, no dia 12 de setembro de 1683, ali foram elevadas ardentes preces pela vitória dos exércitos poloneses quando, às portas de Viena, numa batalha decisiva para tôda Europa, venciam o Império Otomano. O Papa Clemente XI também rezou missas solenes no ano de 1703, particularmente, na data de Santo Estanislau.

Durante a ocupação francesa êste templo foi simplesmente seqüestrado e lacrado, porém, os patriotas que formavam as legiões do Gen. Henryk Dombrowski, reabrem o templo para celebrarem o Ofício Divino. No século XIX, quando a Polônia foi partilhada, esta Igreja ficou sob ocupação russa, cujo govêrno tentou, inclusive, vendê-la.

A 11 de março de 1920 os poloneses entram novamente na posse dêste templo, quando, então, o Mons. Ratti, mais tarde Papa Pio XI, celebra uma nova missa solene em presença do insigne artista Jan Paderewski, futuro Presidente da Polônia.

As velhas paredes da Igreja de Santo Estanislau foram, pois, durante séculos, testemunhas de muitos acontecimentos históricos.

Estamos certos de que S. Excia. o Bispo Ladislau Rubin, que ali reside modestamente, num prédio anexo, saberá restaurar aquêle baluarte que continuará irradiando pelo mundo a Fé, o Amor e a Misericórdia de Deus por muitos anos.

Secularização

"As palavras **Secularização e dessacralização,** hoje muito em voga, têm um sentido ambíguo. Usadas abusivamente, em sentido pejorativo, como o faz a maioria, estão produzindo grande confusão. Feitas as necessárias reservas, o têrmo secularização é legítimo no sentido de que se deve dar a Deus o que é de Deus e dar ao homem o que é do homem".

O Sentido Legítimo — "O Concílio Vaticano II insiste em que se deve ter a vontade de reconhecer a autonomia das realidades terrenas e temporais, valorizando os bens dêste mundo, suas estruturas, seus fins, suas normas. A palavra mundo é de sentido ambivalente. Diz Maritain que "o mundo é bom nas suas estruturas e nas suas finalidades naturais"... Comentando a passagem de São João mandando-nos a não amarmos o mundo nem as coisas do mundo, observa Maritain que São João não pretende com isso proibir-nos de amar a tudo o que é bom e digno do amor no mundo; proibe, sim, a amizade com o que de mal o mundo possa ter"...

"Mas o mundo não foi feito pronto. Crescerá até o fim dos tempos, a ser estabelecido pela Providência Divina. A maturação do mundo é um processo criador, diretamente dependente da ação de Deus. "A criação, escreveu Adolfo Crippa, não é apenas um ato inicial, fechado em si mesmo, uma ação isolada de Deus, que se deu num momento. Ela se estende através do tempo, como um ato coexistivo à duração do mundo... Culturas e civilizações, nações e povos, grupos e pessoas, teorias e idéias morrem e passam, para cederem lugar ao que devem vir... Por isso a obra divina desenvolve-se continuamente..."

"Cumpre ao homem utilizar corretamente as obras criadas por Deus, também em vista da promoção humana. A fé e a oração nada significam sem esfôrço pessoal. A fé e a oração não lhe atribuem um "diploma" para a inércia ou relaxamento. São fôrças divinas de auxílio. Não se deixe o cristão levar pelo fatalismo, atribuindo a Deus fracassos que se jam conseqüência de sua indolência, de sua falta de cooperação em variados campos, como saúde, desenvolvimento, promoção, etc... Colocar, pois, as coisas nos seus devidos limites e atribuições, insistimos, nêste sentido a secularização é legítima, benéfica, construtiva".

"Na Carta Apostólica **Octogesima Adveniens,** de 14 de maio último, diz Paulo VI, que "para um cristão, o progresso encontra-se necessàriamente com o mistério escatológico da morte: a morte de Cristo e a sua Ressurreição e o impulso do Espírito do Senhor ajudam o homem a situar sua própria liberdade criadora e reconhecida, na verdade de todo o progresso e na esperança que não ilude". (41). E mais adiante: "A esperança do cristão provém-lhe, antes de mais, do fato de êle saber que o Senhor está a operar conosco no mundo, e que Êle continua no Corpo que é a Igreja — e, por ela, na humanidade tôda — a Redenção realizada sôbre a Cruz e que resplandeceu em vitória na manhã da Ressurreição" (48).

Esporte em Revista

CAMPEONATO PARANAENSE

Agua Verde 2 x Paranavai 1; Coritiba 1 x Grêmio 1; Ferroviário 2 x Jandaia 0; Atlético 2 x União 2 e Londrina 3 x Jandaia 0.

CAMPEONATO GAUCHO

Novo Hamburgo 1 x Barroso 0; Cruzeiro 1 x Gaucho 1; Esportivo 3 x Flamengo 2; Internacional 2 x Hamburgo 0.

ENCONTROS INTERNACIONAIS

Suécia 1 x Alemanha Ocidental 0; Romenia 3 Austria 0 (Jovens).

Torneio Internacional de Basquete (masculino) "Governador do Estado" de São Paulo — Iugoslávia 98 x Brasil 86, México 88 x Iugoslavia 87, México 88 x Argentina 77. Brasil ficou-se o campeão do Torneio.

No dia 11 de julho a seleção brasileira enfrentará o time da Austria. Eis o onze canarinho: Felix, Zé Maria, Brito, Piazza e Everaldo; Clodoaldo e Gerson; Vaguinho, Tostão, Pelé e Rivelino.

Carlos Alberto foi operado e Jairzinho está contundido. Nêste jogo Pelé vai se despedir dos gramados paulistas e no jogo contra a Iugoslavia dia 14 êle vai encerrar a sua carreira no selecionado nacional.

O Mundial de 74 já quebrou um recorde: o de número de países inscritos, que subiu para 91 ao encerrar-se, no último dia 1.o, o prazo oficial de alistamento, frente a 69 inscrições para a Jules Rimet, disputada no México em 70.

REV.PE. JOSÉ WOJNAR
A-C. C.BYSTRONSKI
DOM FELICIANO - RS

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920

KURYTYBA — 14 lipca (julho) — 1971 — Nr 3226 — (28/71)

Dobrodziejstwa dla Nordeste

Data 6 lipca 1971 roku zapisze się głęboko w historii północno-wschodnich stanów Brazylii — czyli w Nordeste. W tym to dniu p. Prezydent Médici podpisał dekret - prawo wprowadzające 2 wielkie dobrodziejstwa dla ludności powyższych obszarów Kraju, mianowicie: podział ziemi oraz wielkie udogodnienia dla tamtejszych rolników i przemysłowców. Na powyższe cele rząd federalny przeznaczył sumę 4 bilionów kruzeirów.

Suma ta użyta będzie na zapłacenie odszkodowań za obszary objęte parcelacją; na zorganizowanie i finansowanie nowoczesnych gospodarstw rolnych (włącznie ze stacjami doświadczalnymi, silosami i składami, światłem elektrycznym i zagwarantowaniem transportu); kredyty na zakładanie fabryk w różnych sektorach przemysłu, m. in. w produkcji trzciny cukrowej; na pożyczki dla gospodarzy pragnących powiększyć swą posiadłość względnie zmodernizować ją.

Finansowanie tak różnorodnych i zakrojonych na wielką skalę programów zapewni się dzięki odliczeniu 20% z ogólnych podatków państwowych przeznaczając je na różne inwestycje w Nordeste. Fundusze osiągnięte z tych 20% składane będą w Banku Centralnym, Banku do Nordeste i Banku Amazônia.

Nowy dekret-prawo p. Prezydenta ma przede wszystkim na celu: ułatwić mieszkańcom Nordeste nabywanie ziemi na własność, polepszyć warunki bytu tamtejszej ludności, zredukować do minimum liczbę bezrobotnych i sformować gospodarstwa czy przemysł zdolne nie tylko do zaopatrzenia tamtejszego rynku w swe produkty, lecz także eksportować je za granicę.

Dorzecze Srebrnej Rzeki

Nie tak dawno odbyła się konferencja państw, których obszary leżą w dorzeczu rzeki La Plata, mianowicie: Brazylii, Argentyny, Urugwaju i Paragwaju. Na konferencji tej poruszono sprawę budowy wielkiej elektrowni na rzece Paranie, na odcinku Siedmiu Spadów (Sete Quedas). Elektrownia ta o sile 10 milionów kilowatów zaopatrzyłaby w energię elektryczną wszystkie zainteresowane wyżej państwa.

Niestety, pomimo uprzednio wyrażonej zgody na powyższy plan, delegaci Argentyny i Urugwaju opuścili obrady, twierdząc, że projekt Brazylii powinien być jeszcze raz rozważony przez prezydentów Lanusse i Pacheco Areco. Delegacja Brazylii nie zraziła się wycofaniem delegacji argentyńskiej i urugwajskiej i doprowadziła obrady do końca z delegacją Paragwaju.

Trzeba bowiem wiedzieć, że przyszła elektrownia Sete Quedas faworyzuje przede wszystkim Brazylię i Paragwaj. Brazylia zaopatrzyłaby w energię elektryczną swe południowe stany, Paragwaj zaś mógłby użyczyć sąsiednim państwom część zbywającej energii. Z tym faktem nie chciały się pogodzić Argentyna i Urugwaj. W dodatku budowa olbrzymiej zapory wodnej na rzece Paraná wpłynęłaby niewątpliwie na poziom wody rzek La Plata i Urugwaju i skróciłaby ewentualnie żeglugę rzeczną na niektórych odcinkach tych rzek.

Jest więcej jak prawdopodobne, że Brazylia potrzebująca na gwałt zwiększenia energii elektrycznej w południowych stanach, nie będzie się liczyć z interesami ekonomiczno - politycznymi Argentyny i Urugwaju. Jej własny bowiem rozwój ekonomiczny na południu zależy bezpośrednio od budowy elektrowni przy Sete Quedas. Brazylii wystarczy zgoda władz paragwajskich, ponieważ 7 spadów wodnych na rzece Paranie leży na granicy obydwóch krajów.

BELA VISTA (Mato Grosso) — Z okazji inauguracji nowego mostu na rzece Apá, łączącego Brazylię z Paragwajem, nastąpiło spotkanie prezydentów Médici i Stroessnera. Jak wiadomo, istnieje już od lat inny most w pobliżu Foz do Iguaçu, przez który Paragwej wywozi swe produkty do portu Paranaguá.

Relatorium uczonych amerykańskich

Prezydent Nixon otrzymał w tych dniach szczegółowe relatorium dwóch uczonych amerykańskich: profesorów William Kintner i Robert Pfaltzgraf na temat pozycji USA i ZSRR w świecie. Uczeni ci podkreślili, że ostatnio pozycja USA się osłabiła, z czego skorzystał Związek Sowiecki, by zająć miejsce skąd Stany Zjednoczone lub inne państwa zachodnie wycofały się.

Dzięki wpływom Moskwy na Kubie, ZSRR zdobył pomost dla swej polityki opanowania w przyszłości Ameryki Łacińskiej, używając nie tyle siły zbrojnej, ile opanowania rządów na drodze legalnej (wyborów). Tak stało się w Chile i może się stać wkrótce w Boliwii czy Peru. W tych ostatnich krajach wzrastają coraz bardziej wpływy sowieckie dzięki znacznym pożyczkom i budowie różnych wielkich przedsiębiorstw przez ZSRR.

Z powyższego relatorium wynika dalej, że Moskwa wzmocniła swe wpływy na Morzu Śródziemnym (Malta, bazy w Algerii, Libii i Egipcie); na Oceanie Indyjskim i Zatoce Perskiej, na Bliskim Wschodzie, skąd wycofały się Anglia i Francja. Gdziekolwiek USA i państwa zachodnie tracą wpływy, tam wciska się Związek Sowiecki. Ambicje sowieckie nie mają granic, dążąc do sformowania swego światowego imperium.

Rządom różnych państw Ameryki Południowej wydaje się dziwnym, dlaczego Stany Zjednoczone walczą o demokrację na Dalekim Wschodzie, gdy równocześnie tak mało dbają o kontynent amerykański i o państwa leżące w ich sąsiedztwie. Przecież z tej strony niebezpieczeństwo dla USA jest nieporównanie większe, aniżeli w Azji. W dodatku "amerykański koń trojański" w postaci pacyfistów "czarnych panter" a ostatnio w publikacji tajnych dokumentów — osłabia USA od wewnątrz. Stąd obecna pozycja USA w świecie wydaje się mocno osłabiona, a nawet zagrożona.

Zgon Louis Armstrong'a

Prasa całego świata rozpisuje się o karierze artystycznej Armstronga — króla jazzu z okazji jego zgonu.

Dnia 6 lipca br. zmarł w Nowym Jorku Louis Armstrong, światowej sławy kornecista jazzowy, licząc 71 lat życia, zwany popularnie "Saczmo". Armstrong urodził się 4 lipca 1900 r. w New Orleans, w epoce, gdy zaczynała się w USA klasyczna muzyka jazzowa. Mając zaledwie 5 lat, rodzice Louis'a rozeszli się, a mały Louis z siostrą pozostał przy matce, która zarabiała na utrzymanie dwojga dzieci jako praczka.

Licząc 13 lat, Louis został umieszczony w zakładzie wychowawczym dla chłopców "Waif's Home" za to, że wystrzelił ze starego pistoletu który przypadkowo dostał się w jego ręce. W zakładzie tym Louis nauczył się grać na kornecie i wstąpił do orkiestry zakładowej. Gdy opuścił zakład, grał już tak dobrze, że mógł wstąpić do orkiestry zawodowej.

W 1917 roku Louis stał się członkiem sekstetu jazzowego "Kid Ory Band", w której grał półtora roku. Jego wspaniała gra na kornecie zwróciła uwagę znanego dyrygenta jazzu Fate Marable, który mu ofiarował miejsce w swej orkiestrze "Jazz-E-Sazz Band". Z orkiestrą tą Louis objechał kilka stanów USA. Następnie brał udział w orkiestrze "The Real Thing" i w "Tuxedo Brass Band".

Sława Armstronga zaczęła się jednak dopiero z chwilą, gdy wstąpił do sławnej orkiestry "Creole Jazz Band" z Chicago, kierowanej przez King Oliver. Tu poznał pianistkę orkiestry Lilian Hardin z którą się ożenił po raz drugi. Pierwszą jego żoną bowiem była Daisy Parker (1918 - 1922). W 1924 roku stał się członkiem orkiestry kierowanej przez Fletcher Hendersona w Nowym Jorku. Orkiestra ta nagrała wiele piosenek do filmów ze sławnymi już aktorami filmowymi.

W 1925 roku Louis powraca do Chicago i formuje swą własną orkiestrę "Louis Armstrong and His Hot Five", która stała się wkrótce sławną na cały świat. Orkiestra ta przemieniła swą nazwę na "Louis Armstrong and His Stompers", a kornecista Louis staje się w niej solistą, podczas gdy pozostali muzycy w liczbie 6 tworzyli akompaniament. Odtąd zespół ten nagrywa cały szereg płyt, które rozchodzą się po całym świecie.

Jego orkiestra bierze udział w nagraniu wielu filmów w USA i w Europie, występuje w nowojorskiej "Metropolitan Opera" i w największych europejskich centrach muzycznych. W 1957 roku bawił w Rio de Janeiro i w São Paulo, dając koncerty w tamtejszych teatrach municypalnych. Nie tylko gra, lecz i śpiewa. Wytworzył swój własny styl jazzowy, zyskując tytuł "króla jazzu". Pomimo podeszłego wieku, grał i śpiewał bez ustanku, aż do chwili gdy zaskoczyła go choroba i nadszedł zgon.

W KALEJDOSKOPIE

SANTIAGO — Silne trzęsienie ziemi nawiedziło ostatnio stolicę Chile i pobliskie okolice, powodując zgon 92 osób, oraz ciężkie poranienia u 377. Tymczasem w Kolumbii 150 osób poniosło śmierć na skutek wielkich wylewów kilku rzek.

BRASILIA — Obchód 150-lecia Niepodległości Brazylii przypadający na przyszły rok (1822-1972) uczczony będzie m in. serią nowych znaczków, które wyda Poczta brazylijska. Głównymi tematami znaczków będą: flora i fauna, najważniejsze wydarzenia historyczne, futbol, karnawał, turystyka itp.

HOUSTON — USA — Ekipa lekarzy amerykańskich pod kierunkiem dr Elon Dmochowskiego zdołała odizolować wirus choroby raka atakującej system limfatyczny u człowieka, i występującej na twarzy oraz kolanie zwłaszcza u dzieci afrykańskich.

SAIGON — Liczba żołnierzy USA w Wietnamie wynosi obecnie 241 tys., a było ich już ponad 600 tysięcy. W ciągu kilkunastoletniej wojny zginęło w Wietnamie 45.321 Amerykanów oraz 129.605 Wietnamczyków południowych. Straty Wietkongu i Wietnamu Północnego obliczane są na 700 tysięcy żołnierzy.

BRASILIA — Roczne zapotrzebowanie Brazylii na pszenicę ocenia się na 3,1 miliona ton. Produkcja krajowa pszenicy natomiast wynosi 1,5 mln. ton. Więcej jak połowę zapotrzebowania na pszenicę Brazylia musi sprowadzać z USA, Kanady i Argentyny.

LIZBONA — Parlament Portugalii zatwierdził nowy paragraf Konstytucji kraju udzielający Brazylijczykom te same prawa co obywatelom portugalskim, z wyjątkiem najwyższych urzędów cywilnych i wojskowych.

RIO — Dwie delegacje bawiły ostatnio w Brazylii: włoska i francuska. Pierwsza odbyła rozmowy na temat udzielenia wysokich kredytów włoskich dla hutnictwa brazylijskiego. Francuska zaś delegacja odbyła narady nad umową odnoszącą się do połowów rybaków francuskich na wodach brazylijskich.

BELO HORIZONTE — Rząd federalny zamierza pogłębić i umocnić brzegi rzeki São Francisco na przestrzeni 1.371 km oraz zbudować 2 zapory w Pirapora i Sobradinho, by utrzymać komunikację rzeczną nawet w okresie suszy.

WARSZAWA — Grupa uczonych Instytutu Hematologii (krwi) w Warszawie odkryła wirus żółtaczki powodującej zabarwienie skóry ludzkiej na żółto, na skutek przenikania żółci do krwi.

WASZYNGTON — Prezydent Nixon przestrzegł cały naród przed dekadencją moralną wyrażającą się przede wszystkim w zażywaniu narkotyków i w ogólnym sceptycyźmie młodych wobec tradycjonalnych walorów USA.

RIO — Zgodnie z opinią uczonych brazylijskich, Brazylia powinna utrzymywać na Antarktydzie swą ekspedycję naukową u boku 16 innych państw, tym bardziej, że Brazylię musi interesować wpływ południowego koła podbiegunowego na klimat Brazylii.

BUENOS AIRES — 3 ważne prawa ogłosił prezydent Argentyny Lanusse: Statut dla partii politycznych, zwrócenie dóbr skonfiskowanych partiom w 1966 r., oraz utworzenie trybunału wyborczego, który kierować będzie wyborami.

SÃO PAULO — Brazylijski przemysł samochodowy pobił wszelkie rekordy w tegorocznej produkcji, wyrabiając 46.100 samochodów miesięcznie, a w ciągu pierwszych 6 miesięcy wypuścił z fabryk 241.400 wehikułów.

HAMBURG — Dziennik niemiecki "Der Spigel" donosi, że uczonym sowieckim który uciekł do Anglii nie jest Anatol Fedosejew, lecz Aleksandrowicz Nikrityn — najsławniejszy uczony na świecie w elektronice i cybernetyce jak również największy spec w lotach kosmicznych.

PARYŻ — Delegacja Północnego Wietnamu przedstawiła prezydentowi Nixonowi nowy plan zawarcia pokoju w Wietnamie, mianowicie: zaprzestanie działań wojennych oraz wypuszczenie żołnierzy USA z niewoli pod warunkiem, że do końca grudnia br. nastąpi całkowita ewakuacja USA z Wietnamu. Nixon odroczył ostateczną odpowiedź.

KURYTYBA — Stanowa Izba Ustawodawcza Parany zatwierdziła projekt gubernatora Haroldo Leon Peres na zaciągnięcie pożyczki za granicą w sumie 800 milionów kruzeirów, celem wykonania zaprojektowanych już prac w całym stanie.

BELO HORIZONTE — 150 osób pochodzących z Nordeste przybywa dziennie do stolicy Minas Gerais w poszukiwaniu pracy. Większość otrzymuje darmowy bilet, by udała się do São Paulo lub do Parany. Tymczasem w Minas odkryto bogate złoża niobu, metalu o silnym połysku metalowym, który będzie można eksportować za 3 lata.

LIMA — Władze peruwiańskie przeprowadzają reformę rolną, parcelując ziemię bez oglądania się na właścicieli i nie płacąc odszkodowań. Taki sposób parcelacji powoduje częste starcia i niepewność jutra wśród właścicieli.